

Št. 087

**AVGUST
2013**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

PRVI(Č)...

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolić

Sodelavci uredništva:

Ana Breznik, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Peter Kvac, Barbara Jozelj, Marko

Nakrič, Peter Pitambar Pangerc, Žigažaga

Oblikovanje:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Nik Knez-posthumno, Janez Kompare,

Laura Ličer, Damjan Majkič, Lea Mihalič, Severa, Tjaša Žurga-Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosim kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Urad vlade RS za komuniciranje --

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov
ne odražajo vselej mnenj uredništva.

ZA EVROPO GRE
ZA VAS GRE

Vključite se v razpravo

Evropsko leto državljanov 2013
www.evropskoletodrzavljanov.eu

Nalozba v vašo prihodnost
OPREDELITE SI ZA PRIHODNOST
INVAJIDNIH IN HUMANITARNIH
ORGANIZACIJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

vs drugi
vs enakopravni

FUNDACIJA ZA
FINANCIRANJE
INVAJIDNIH IN
HUMANITARNIH
ORGANIZACIJ
REPUBLIKE
SLOVENIJE

INSP
www.insp.si

Uvodnik:

PRVIČ ... JE BILO ... SMO ... BO ...

foto: arhiv KU

Približno 20 prispevkov naših avtorjev in avtoric na temo prvič! Prvič ... marsikaj ... prvič vozil avto, prvič bil v zaporu, prvič v gimnaziji, dosežek v planinah, prvič na odru, prvič star, prvič na posebnem kolesu, prvič v JNA, prvo daljno potovanje, prvič uspeh v komuni, prvi jutranji heroin, prvič Kraljica, prva sramota, prvi porod in spomini na otroka in seveda ... prvi seks in prva ljubezen.

Spet poletna, nekoliko lahkotnejša literarna številka Kraljev ulice, ki naj nas spominja, iz kakšnega materiala smo ljudje narejeni, spominskega namreč, kako si zapomnimo različne »prvič« in kaj nam je pomembno »prvič«. Sodeč po prispevkih so to večinoma dosežki, »odkritja« samega sebe in svojih možnosti, pretežno prijetne stvari, »osvajanja« novih področij, dejavnosti, in, da, tudi novih odnosov. To nas dela žive in nam daje občutek, da rastemo, da nekam gremo, da napredujemo.

Tu smo, Kralji ulice, povsem podobni ali temeljno enaki drugim kraljem, moški zelo podobni ženskam, kljub kakim malim tematskim razlikam, brezdomni zelo podobni tistim z domom, vsi zelo človeški, enako željni novih korakov v življenju, novih doživetij, s podobnimi sanjami in željami, podobno krhki in podobno močni, a vendarle stanovanjsko izključeni ali ogroženi. Majhna, a pomembna razlika, ki lahko prinaša pomembne omejitve v uresničevanju naših želja. Pa čeprav temeljno nismo prav nič drugačni.

Nekoliko v preteklost zazrta, morda tudi nostalgična tema »Prvič« je naše avtorice in avtorje pretežno usmerila v osebne zgodovine, v osebna doživetja in intimo ali precej intimne odnose. Prvič pa je (bilo) tudi marsikaj v našem okolju, v družbi, v skupnosti, v državi. Prvič (vsaj iz stališča večine danes živečih generacij) živimo v obdobju, ko smo priča dolgoročnejšemu razpadanju solidarnostnih vezi v družbi oz. razpadanju socialne države. Prvič živimo v daljšem obdobju naraščanja brezdomstva, ki se bo predvidoma še povečevalo. Zato je toliko pomembnejše, da damo družbi vedeti, da smo tu, tudi v vlogi avtoric in avtorjev tu prisotnih literarnih zapisov. Kljub zazrtosti v polje osebnega se zavedajmo, da so mnogi »prvič«, ki bodo za marsikoga še pomembni (npr. prvič v varnem stanovanju, prvič zaposlen in z rednimi dohodki, prvič v varnem odnosu ...), usodno odvisni tudi od družbenih pogojev, od socialne usmerjenosti države, od naravnosti javnosti do problema brezdomstva oz. širše rečeno, do možnosti, da si tudi ljudje s šibkejšimi socialnimi možnostmi ustvarimo svoje varne domove.

Del vsega tega pomeni tudi možnost, da imamo v družbi svoj glas. Kralji ulice so naš medij, s katerim dosegamo bralke in bralce, ki tudi sestavljamo skupino »nas«, ki si delimo skupni življenjski prostor. Naj vam bo to poletje prijetno!

Bojan Dekleva

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 4 PRVIČ ... IN ZADNJIČ?
- 5 KURJA POLT
- 6 NEKAJKRAT PRVIČ
- 8 PRVIČ STATI NA ODRU
- 9 TATU ZGODBA
- 10 PRVO RAZSVETLJENJE
- 12 NAZAJ V ŽIVLJENJE
- 14 PRVI SEKS
- 15 BISER JNA - OHRID
- 16 KOLESARSKI PRVIČ
- 17 MOJA PRVA LJUBEZEN
- 18 INTERVJU - KAMPIRANJE PRED PARLAMENTOM
- 20 NAJLEPŠA PESEM NA SVETU
- 21 PRVIČ KRALJICA
- 22 PRVIČ ZA VOLANOM IN MOJ PRVI POBEG
- 24 PRVIČ V ZAPORU
- 25 LJUDSKA KUHNA
- 28 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 29 OGLASNA DESKA
- 29 PODPIRAM
- 30 RAZVEDRILO

To sem jaz:

SELIM BEGANOVIČ

foto: Klavdija Krapež

Leta 2011 sem bil zaposlen v Bosanski Gradiški v Republiki Srbski, kjer sem delal nekaj mesecev. Tam sem zaslužil veliko denarja. Nato pa sem se vrnil nazaj v Slovenijo k svoji ženi in otroku, živeli smo skupaj z mojo taščo. Takoj po vrnitvi sem na lastni koži začutil, da je nekaj narobe z mojim zakonom, in prav tašča je bila kriva, da sva se po osmih letih in pol z ženo ločila. Kmalu sem se izselil iz stanovanja in pristal na cesti, kjer sem bil velikokrat lačen in žejen, seveda pa tudi umazan. Žena mi ni dovolila, da bi videl svojo hčerko, in še danes z njo nimam stikov. Svojo pravico sem poiskal na sodišču. Moja sestra Senka in Monika iz Kraljev ulice sta mi takrat priskočili na pomoč in mi pomagali najti prenočišče. Za tri mesece sem šel k nunam, ki so me lepo sprejele in so bile zelo prijazne. Potem sem šel v svoje stanovanje, kjer pa ni elektrike in vode, celo miši so letale vsepovsod. Sedaj prodajam časopis Kralji ulice in se preživljam z denarno socialno pomočjo. Končno sem dobil tudi socialno stanovanje od Mestne občine Ljubljana, kamor se bom v kratkem preselil. Najbolj pa se veselim tega, da bom končno lahko spet imel stike s hčerko, ki jo neizmerno pogrešam.

KMALU SEM SE IZSELIL IZ STANOVANJA IN PRISTAL NA CESTI, KJER SEM BIL VELIKOKRAT LAČEN IN ŽEJEN, SEVEDA PA TUDI UMAZAN.

foto: Žigažaga

03
KRALJI
ULICE

NE UKVARJAM
SE Z DRUŽINO.
WWW.BREZDOMCI.ORG

Pošlji SMS s ključno besedo BREZDOMCI na 1919 in daruj 1 EUR tistim, ki so razen dostojanstva izgubili vse.

KRALJI
Društvo za pomoč
brezdomcem Kralji
ulice
Prilaskova 6, 1000 Ljubljana
Imelda 044

PRVIČ ... IN ZADNJIČ?

04
KRALJI
ULICE

Zadnjič sva z M spet stala na najinem stalnem mestu, no, pravzaprav na njegovem stalnem mestu, a kadar sem zraven še jaz, je to najino mesto, kjer me M uvaja v prodajo. Leto je minilo, bila sva leto dni starejša, kar gotovo ni minilo čisto brez posledic. Na naslovnici brezplačnega dnevnika, ki ga ima M vedno kakega na zalogi, sva zagledala naslov »Prvič v Sloveniji« in začela govoriti o tem, kako je bilo prvič.

Ja, prav imate tisti, ki ste na to pomislili, tudi na seks sva pomislila, na prvi seks, a sva se kar zlahka in hitro odlepila od te ideje. In premišljevala o vseh drugih »prvič«, veliko tudi o tem, kako je, ko si prvič star ali pa recimo raje starejši, ker sva pač podobno stara (ali mlada, kakor se vzame).

Vprašal sem ga, kdaj je prvič začel kaj zbirati. Povedal je, da je že od nekdaj vedno kaj zbiral, že zelo zgodaj v otroštvu stare kovance, tudi rimske, ki jih je bilo mogoče najti, če si se nekoliko potrudil. Spomnila sva se tudi na nalepke »Životinjsko carstvo« in pa na pokrovčke jogurtov, zlate in srebrne, s katerimi – sličicami in pokrovčki – smo se otroci šli tapkanje. To je bila tekmovalna in pridobitna igra, kajti njen namen je bil, da si drugemu zapleniš čim več njegovih sličic ali pokrovčkov, tako da si oblikoval dlan kot piramido in z njo udaril po kupčku sličic, potem pa lahko vzel tiste, ki si jih uspel na ta način obrniti. Pri tem so pomagale velike dlani, na taktičnih mestih poslinjene roke, pa tudi kake druge spretnosti, da ne rečem rokohitrstva in goljufije. M pa je začel tudi že v otroštvu »zbirati«, pravzaprav iskati in »izvohati« stare ure, ročne, žepne in stenske, predvsem na podstrešjih domačij v Prekmurju, kjer je večkrat preživel dvomesečne počitnice. Te ure je nato prodajal sedaj že pokojnemu urarju Kajfežu na Miklošičevi cesti, izkupiček pa zapil.

To je bilo lepo, na nek način, kakor so bile lepe tudi mnoge druge reči, ki smo jih nekoč delali. Nekako je bilo življenje lepo, (skoraj) vse je bilo mogoče, vse se je dalo. Tudi lumparije, popivanje, spanje kjer koli, ženske, vse je imelo nek čar in je bilo tudi mogoče.

Potem pa se M zresni, obrne k meni in mi pove, da sedaj (prvič!) doživlja nekaj novega in drugačnega. In sicer to, da ima prvič v življenju denarja več, kot ga sproti porabi. M je namreč zelo priden, vztrajen in iznajdljiv, poleg tega pa kar ne more, da ne bi delal. To je gotovo povezano tudi s tem, da že dolgo več ne pije. Ko je še pil in kadil, je vsak denar takoj stekel po grlu ali se spremenil v dim. In M je tudi sicer skromen in nima nobenih posebnih potreb (ki bi se lahko potešile z denarjem).

V tej situaciji ga je začel čuditi ta paradoks, da sedaj, ko ima denarja več, kot ga nujno potrebuje, izgleda, kot da nima več želja, za katere bi ga lahko porabil. Tako je bil pred dnevi v Atlantisu, kupil karto za štiri ure kopanja, nato pa so mu ponudili, da gre lahko za doplačilo še v del bazena s toplo vodo. In M je brez posebnega razmisleka in brez posebnega preračunavanja, ali je ta dodatek poceni ali drag, dokupil še to. Potem pa sploh ni ostal v Atlantisu štiri ure, čeprav jih je plačal, ampak je že po uri in pol odšel. Pa čeprav je šel tako denar v nič ... a nič

zato. Saj ni več ničesar drugega, kar bi si za denar želel kupiti ...

Nad tem se je M čudil ter me spraševal, kako to, da mu do ničesar več ni in da so vse želje kar nekam odplavale. Z menoj je zelo podobno ali enako in hotel sem mu reči, da sva se bržkone že razsvetlila, oddaljila od zemeljskih želja in odvisnosti od materialnih stvari ter se tako pripravila za večnost. Ker nama namreč, tako vsaj eden drugemu zatrjujeva, ne bi bilo težko oditi, pa če bi se moralo zgoditi naslednji trenutek. In ker sva že oba bila na tem oziroma vsaj zelo blizu tega, nama je moč (vsaj delno) verjeti, da misliva resno. Pa čeprav bi to bilo prvič, prva taka izkušnja ... v tem življenju.

A ker sva stala sredi življenja, tako rekoč sredi materije, mi je bilo nerodno priti na dan s to nekoliko transcendentno tezo razsvetljenosti. Namesto nje sem predlagal, da imava bržkone težave z željami zato, ker naju vse boli, ker imava telesi, ki se ne gibljeta več radi, ki sta že polni brazgotin življenja. In večina želja vključuje idejo, da je treba nekam iti, nekam potovati, tam nekaj delati, se aktivirati, migati itd. To nama je težko, organi več ne delujejo brezhibno in bivanje kot tako ni več samo po sebi prijetno. Duh pa ... o ja, duha je še dovolj, tudi srca ..., no ja, vsaj simbolnega srca, zato, ker imava s telesnim srcem oba težave.

Srce še bije in upa. Na ljubezen in ženske sva se spet in spet vračala, pa čeprav sva na prvi seks hitro pozabila. Itak je že predolgo od takrat, kdo bi se tega še spominjal. A kakor da na ljubezen ni mogoče pozabiti. Tako se mi zdi zdaj, a morda bo nekoč prišel tudi tisti prvič, ko se bo izkazalo drugače. A ljubezen, tista zaresna in materialna, tako rekoč telesna, ne samo fantazijska, ravno tako zahteva neko premikanje, neko miganje, delovanje, napore. Kar pa utrjena telesa slabo prenašajo in se tega zato sploh ne lotevajo več. Čeprav so spomini lepi in upanja še (malo) živa. In včasih ponoči, sredi noči, ko vse spi, pride trenutek, ko te srce tako žge, da moraš vstati in iti nekam ven, pa magari na dežurno bencinsko črpalko kupit jogurt, da le vidiš ljudi in si z nekom v stiku, vsaj malo, pa četudi le s prodajalcem za blagajno.

In še mnogo takega sva se pogovarjala. Vmes sta stekli dve uri in pozabila sva na prodajanje in ogovarjanje potencialnih kupcev. Tako da so se tisti, ki so nama hoteli kaj dati, morali precej potruditi, da so toliko pritegnili najino pozornost, da so nama lahko dali kak evro. Naj se pohvalim, da je enkrat neka dama očitno hotela dati 2 evra prav meni in ne M, ki je priznan mojster prodaje. Po dveh urah pa se M zdrzne in reče: »Čisto sva pozabila delat. Poglej, dobila sva 5 evrov in pol, a nisva še čisto nič delala, to ni prav.« Vidite, tak je M, stalno ima v mislih delo in se mu ne zdi prav, če kaj zasluži, ne da bi delal.

Prvič se nama je zgodilo, da sva pozabila delat, pa čeprav se vedno pogovarjava zelo zanimive stvari. Marsikaj se bo še zgodilo prvič, marsikaj pa tudi zadnjič. In s tem je izpolnjen naslov najinega prispevka.

M&B

KURJA POLT

Ni bilo prvič, da sem bil tako visoko, vendar je bilo prvič, ko me je oblila kurja polt. Vršič. Prisojnikova stena, klini, zajle - Kopiščarjeva pot skozi Prisojnikovo okno.

Adrenalinski orgazem. Bil sem brez planinske opreme, le v ozkih kavbojkah in platnenih supergah. Sicer sem imel že kar dovolj izkušenj s planinarjenjem in vedel sem tudi, da si brez opreme (vsaj gojzarjev) tega vzpenjanja ne bi smel privoščiti. Toda nekaj v meni ni dalo miru. Niti pri vzponu na Triglav ni bilo v meni toliko nemira. Moram poskusiti! Pa ne z namenom, da bi šel do vrha. Le toliko ... pet metrov? Deset? Saj veste, tisto – malo po klinih in malo po zajlah, da ti kri da občutek, da si

človek, potem pa nazaj. Po petih metrih je prišlo deset metrov in ni se končalo. Še naprej, še višje. Vse bolj zadovoljujoče. Nemir je prerasel v blaženost. Sam sredi stene. Pod menoj melišče. Če padem, me ne bo več. Če poletim oh, kako rad bi bil Taubi v pravem pomenu besede. Naj nadaljujem? Vsake toliko sem se ustavil, se usedel in gledal okoli sebe. Mojestrovka, tam nasproti, je bila videti kot mala ptičica. Gledal sem planince, ki so po utrjeni poti hodili proti njenemu vrhu. Počutil sem se kot gospodar. Postal sem kar nekako samovšečen, ko sem brez osnovne opreme plezal in se vzpenjal po vseh teh klinih in zajlah. Potem pa ... Zaplezal sem se prvič. Na vsem lepem nisem mogel niti levo niti desno; še manj pa gor ali dol ... kar trajalo je, preden sem rešil situacijo in kmalu se je ponovila drugič in potem še tretjič. Precenjeval sem sebe in svojo obutev. Poslušanje vriskanja in ukanja planincev z druge strani mi je dalo elana. Počasi, zelo počasi sem lezel naprej in tako prišel do Prisojnikovega okna. Kaj naj rečem? Občutek zmage? Občutek nečesa, na kar nisem smel niti pomisliti? Nikakor! Vrh še ni dosežen. Ne bom se sprijaznil z nedokončanim delom! V meni se je spet prebudila trma. Če sem že prišel do tu, grem do konca. Prisojnikovo okno mi je dalo dovolj moči, da pridem do vrha. Okno, ki je nekaj najlepšega, kar sem videl v naših gorah. Si ga predstavljate? Velika luknja skozi steno. Za teboj prepad, pred tabo vzpon in levo in desno nič. Lahko le obstaneš in gledaš. Lahko le meditiraš, vegetiraš in čakaš, da te spet prime nadaljevati.

To se je zgodilo meni ... nadaljevati ... iti naprej ... priti do konca. Šel sem. Dosegel in dokončal. Šele na vrhu sem dojel, kaj sem naredil, in šele takrat mi je bilo jasno nekaj ...

Bilo je prvič, vendar vsekakor ne zadnjič. Kopiščarjeva pot je ostala v krvi, v želji, v življenju. Treba jo bo ponoviti vsaj še enkrat. Dvakrat? Zakaj pa ne?! Vendar tokrat v pravih gojzarjih in primernih hlačah. V stilu planinca in ne zablojenega turista. Hočem jo šel! Hočem jo doživeti ponovno.

Taubi

PREMICA

Premica sem,
prvič,
za vedno neomejena.
V neskončnem prostoru
se širim in večam.

Na robu lista
skočim preko in
se daljšam z
obeh strani.

In vsako srečanje
.....
je bežen spomin
na mojo večno rast.

Peter Pitambar Pangerc

NEKAJKRAT PRVIČ

06
KRALJI
ULICE

Vase, kar se na tem svetu zgodi, se enkrat zgodi prvič. Ni pomembno kaj ali kar koli, pomembno je tisto, da ko se neka stvar premakne, se premakne prvič. S tem je povezano veliko različnih dejavnikov, dvomov, strahu, radovednosti, veselja, sreče, skratka na ta prvič se naša rasa odzove s tisočnimi niansami čustev, ki so seveda najbolj izrazita in najmočnejša prav prvič. Kot se tele vrstice, ki jih bom napisal na ta papir, dogajajo prvič in tole številko časopisa, dragi bralci, danes prvič držite v vaših rokah in jo boste z zanimanjem in radovednostjo prelistali, morda kakemu vašemu prijatelju omenili kak članek ali pa mu celo svetovali, da se odloči za nakup. S tem nesebičnim dejanjem lahko pripomorete k boljšemu dnevu osebe, ki se v vsakih vremenskih situacijah trudi, da pride v vaše roke.

Zdaj pa k zgodbi. Bili smo mulci, drugi ali tretji razred osnovne šole, in vsak popoldan smo se igrali v parku na gugalnicah, kdo bo dlje skočil. Pognali smo se, divje nihali, čim višje seveda, da si, ko si odskočil, odletel kar nekaj zavidljivih metrov daleč. Nekega popoldneva so nas s prikritim zanimanjem opazovale sošolke in se ob tem divje hihitale. Ko sem se usedel poleg njih, se je ena obrnila in mi na ustnice prilepila sočen poljub.

Prvih nekaj trenutkov sem bil nenavadno odsoten, medtem ko sem počasi dojemal, kaj se mi je sploh zgodilo. Nato pa me je preplavila prijetna toplina in vrnil sem ji poljub. Sošolke so se naprej smejale, bil sem rdeč v obraz kot kuhan rak in občutil sem trenutek absolutne sreče in povezanosti z vsem kozmosom. Cel teden so vsi v šoli s prsti kazali name ter me hiteli spraševati, če je bilo na usta. »Seveda,« sem se s ponosom hvalil komur koli, ki mi je presekala pot. Bilo je namreč prvič in bilo je popolno. Zadnji letnik osnovne šole pa mi je prinesel tudi povsem drugačno izkušnjo. »Pridi k meni, se ga bova napila,« mi je nekega popoldneva predlagal sošolec. »Samo še v trgovino skočiva po brandi, potem greva pa musko poslušat,« me je vabil. Šla sva k njemu domov, smuknila mimo njegove mame, ki naju je sumničavo pogledovala in Tomi je pojasnil, da greva delat domače naloge, potem pa zaklenil vrata. Najbrž je že imel že izkušnje z mamo, ki je povrhu vsega bila še učiteljica in je dobro vedela, česa je ta presneta mularija sposobna. Tomi je preprosto odvil zamašek in mi pomolil flašo: »Na, potegn.« Ker sam še nisem imel potrebnih izkušenj, sem predlagal: »Kar ti začni.« In sva res začela. Za vsak moj poteg jih je on naredil pet in kmalu se nama je začelo prijetno megliti v glavi, glasba je postajala vse glasnejša. »Ej, poslušaj to komad, a ni dobr?« se je hvalisal pred mano s svojo najnovejšo glasbeno linijo, ki je bila tiste čase res precej vredna. Steklenica je postajala vedno bolj svetla in Tomi je nenadoma prijel kladivo, ki je, ne vem zakaj, ležalo na omarici, in ga z vso močjo zalučal v zvočnik, da se je tista kišta razletela na tisoč koščkov. »Odpri, kaj počneš?« se je drla zaskrbljena mama na drugi strani vrat, ki pa jih Tomi ni hotel odpreti. »Zdej je pa dost, sosedu se pritožujejo in policija bo prišla,« je vztrajala. No, te grožnje Tomija niso ustavile, tako da je navil preostali zvočnik do amena. Slutil sem, da se bo nekaj zgodilo, in res, tisti trenutek so se vrata z glasnim treskom razletela. Uletela sta dva visoka policaja s pendrekom v roki. Tomi ju je še dodatno pogrel z izjavo: »Kva hočta, prasca? Spizdita ...« Nemudoma sta mu nataknila lisice, od mene, ki sem bil v tistih razmerah bolj prestrašen kot miren, pa sta vzela osebne podatke in me napotila domov. Pod strogimi pogledi policajev in njegove mame sem se urno pobral domov in ves svet se mi je pod vplivom žgane vode zazdel drugačen. Dva dni sem ležal v postelji, da sem prišel k sebi. Bilo je namreč prvič in bilo je, če drugega ne, poučno. Kmalu potem so nastopile počitnice in vsi fantje smo imeli v

Severa

glavi samo eno misel. Seks. Prijatelj je svojemu starejšemu bratu izmaknil nekaj porno revij in te so tisto poletje postale naše glavno čtivo. Nešteto krat smo obračali liste, si jih izposojali, metali na roke po desekrat na dan, ampak tistega glavnega pa še nismo počeli. Seksali. Kakor koli, ta čas je prišel in usoda sama nam je pomagala pri tem tako željenem dejanju. V naših glavah in razgovorih je postalo malodane sveto. V starem meščanskem stanovanju sem imel za sosedu starega gospoda Pepija, ki je mlade punce in fante vedno pošiljal v trgovino po sladoled in sladkarije. On je gotovo imel ogromno izkušenj kar se pornografije tiče, saj so sosedu govorili, da je bil filmska zvezda v porno filmih v Italiji. Postregel nas je s sladkarijami in povabil v sobo, kjer je imel najnovejši projektor za filme in veliko platno. »No, le pridite, si boste nekaj ogledali,« nas je povabil. Bilo nas je kar nekaj fantov in deklet, ki smo na mah pozabili sladoled in se zleknili na veliko posteljo, ki je bila tam najbrž namenoma. Po nekaj urah smo se vsi poslovili s trdimi palicami v hlačah, dekleta pa so se samo hihitala. Ista scena se je nekajkrat ponovila in nič resnega ni sledilo. Čez nekaj dni pa je na igrišče, kjer smo se zbirali, prišel malo starejši fant, ki je imel nasmeh od enega ušesa do drugega in vsem na ves glas razlagal, kako je seksal pri Pepiju z eno lušno punco. »Ej, a si še nedolžen?« Na ta način se je hvalisal vsakemu izmed nas.

Takoj se mi je v glavi porodila ideja in že sem bil pri Pepiju na vratih. »Gospod Pepi, rad bi seksal,« sem z nemalo zadrege mencial in pogledoval v tla. Pokroviteljsko se mi je nasmehnil ter odvrnil: »Pridi jutri proti večeru, bos skočil po sladoled, pa ti bom predstavil neko lušno punco.« Tisto noč seveda nisem zatisnil očesa, kajti bil sem tako blizu zelenega cilja izgubiti nedolžnost. Že popoldan sem pozvonil na njegovih vratih, odšel v trgovino po sladoled in medtem ko sva se sladkala, je res pozvonilo. Zagledal

sem res lušno punco svojih let, ki se nama je takoj pridružila pri mizi. Ko smo pojedli sladoled, naju je povabil v tisto zloglasno sobo, nastavljal film na projektor in enostavno izginil. »Poglejta si tega, je čisto nov,« samo še to je predlagal. Bil sem nervozen, kot še nikoli v življenju, in zadruga mi je pokala po šivih. Končno sem se le opogumil in se je začel dotikati po diskretnih predelih in bila je vroča kot poletno sonce. Tudi ona je bila živčna. »Dejva še midva tako kot uni v filmu,« sem izdaval. Smejala sva se in počasi postajala vedno bolj sproščena in čez nekaj trenutkov sva se že zibala v svojem nerodnem ritmu. Postajala sva vedno bolj zagreta in kake pol ure sva bila v devetih nebesih, dokler mi ni prišlo. Potem sva se na hitro oblekla, kot da se ni nič zgodilo. Tisti večer sem izgubil nedolžnost in spet sem komaj kaj spal. Čeprav sva se s to punco še kasneje nekajkrat intimno zblížala, ni bilo več isto, ampak bolj kot rutina. Tisti večer je bilo namreč prvič in morda je bilo zato nepozabno.

Bil je vroč sobotni večer, vsi smo se drenjali na vhodu pred diskoteko Tunist in zame je bilo šele drugič ali tretjič, da sem si pri starših izprosil malce daljši nočni izhod s prijateljci. Nisem imel praktično nobenih izkušenj z nočnim življenjem, čeprav sem slutil, da se ponoči čisto drugače živi. S prijatelji smo se postavili za šank, si naročili klasično kokakolo in jo počasi srebali, ko me je ogovorila malce starejša punca, ki je bila moja sosedka. Tisto noč se je očitno odločila, da mi pokaže hudiča. Tvezila mi je neke brezvezne stvari, pridružila se ji je prijateljica, ki je že vozila avto, in čas je mineval ob divjih in preglasnih ritmih nekega mladega DJ-ja, ki se je na vso moč trudil ogreti obiskovalce. Nenadoma me

je mimoidoči dregnil in mislil sem, da sem se polil s pijačo, ki sem jo držal v roki. Pogledal sem srajco in na njej zagledal velik krvav madež. »Ej, pogledjte, a vidite, kako krvavim, en me je zabodu,« sem se drl na ves glas, da bi preglasil presnetega DJ-ja. Maja, moja sosedka, in njena prijateljica sta se začeli na ves glas krohotati, nakar mi je prišepnila na uho: »Samo častit sm te hotla, pa sem ti v pijačo vrgla tabletko LSD-ja.« »No, lepo. Kva pa je to?« sem izdaval, medtem ko me je začela oblivati prijetna toplota, ki je prihajala nekje iz trebuha. »Gremo k meni, jaz te bom vodila. Veš, ko si na tripu, moraš imeti nekoga takega ob sebi, sicer lahko narediš kako neumnost, še sploh če te preveč odnese,« me je nekako strokovno poučila. Tisti večer sem doživel vse mogoče, česar celo časopisni papir ne bi prenesel, ampak imel sem srečo, da sem nekako hitro dojel, v čem je stvar in kako deluje. Pa tudi na Majo sem se lahko zanesel. Bil sem vse živo, videl sem vse živo, okusil in slišal pa vse mogoče in tudi nemogoče. Nazadnje sem po zaslugi Maje doživel povsem drugačno perspektivo vsega obstoječega. Tripal sem kot za stavo. Onidve sta me zares dobro vodili in kadili neke domače jointe. Ko se je prikazalo jutranje sonce in je trip počasi popuščal, sem jima bil celo nekako hvaležen za to povsem nepričakovano izkušnjo. Potem smo preživeli skupaj še cel dan, takrat sta mi tudi razložili podrobnosti mojega nočnega potovanja. Kaj hočemo, bilo je namreč prvič, povsem drugače. Dajmo še kaj doživeti prvič, kajti ko nekaj doživljaš prvič, se nujno bogatiš z neprecenljivimi izkušnjami, ki v življenju pridejo še kako prav.

Robert I.

PRVIČ!

Kaj naj bi se štelo pod to zguljeno besedo? Je to rojstvo? Za otroka zagotovo, kaj pa za mami? Za nekatere velja, za nekatere pa se prvič spremeni v že preživeto, čeprav zato ta dogodek ni nič slabši, kot je bil prvič. Da ne bo nesporazuma, govorim seveda o porodu. Za otroka je kakor koli vse prvič. Ni lepšega pogleda kot je tisti na pravkar rojenega otroka. Zdi se ti, kot bi prišel na neznan planet, ki to tudi v resnici je, celo za nas, odrasle. Ali pa ga samo jaz tako vidim oziroma doživljam. Kako rada bi vedela, kako vidijo otroci in kako si oni predstavljajo, kaj je to, kar ropota in brzi po tleh, ki jim pravimo cesta. In kaj je cesta? Zakaj? Zato da moraš paziti, kje hodiš? Zakaj sploh hoditi, če reči, ki so veliko hitrejša – imenujejo pa se avtomobili –, pridejo na cilj prav tako kot ti, peš? No ja, s tem vprašanjem se bo imel otrok čas ukvarjati celo življenje. In potem pride vrtec ... Za nekatere pomeni pozitivno izkušnjo, za druge pa ne, saj ne marajo sprememb. Nekateri v njih prav uživajo, prav tako to velja zame. In kot opažam pri svojem sinu, je prav tak, če nikjer drugje, mi je v tem podoben. Ruzak, cesta in čao. Greš, kamor hočeš in

Laura Ličer

za kolikor časa želiš, še sploh pa ti za vsak premik ni treba iskati nekih kompromisov. Ogledaš si tisto, kar te mikava – muzeje, cerkve, tisto, kar te pač zanima ... Nehote me je odneslo čisto drugam od prvotne teme. Ampak tako se danes živi; da se preživi in tudi doživi. Zanimive so tudi vatele in mature, saj se vse to, z več ali manj redkimi izjemami – zgodi prvič, zadnjič in nikoli več. Zato je tudi pomembno, da se, podobno kot poroka, ovekovečijo. Prav zato, da se ne pozabi nanje, saj ima spomin navsezadnje omejeno sposobnost in tudi čas trajanja. To je tudi moja osebna izkušnja. Sprva se mi je to zdelo brezvezno, pa v bistvu sploh ni. Opažam, da je še premalo tovrstnega materiala, saj se vsako leto nepovratno izgubi več spomina, kot bi si želela. In proti temu ne moreš nič.

Kaj vse je lahko prvič! Če bi se nekdo podrobno lotil in urejal ter seveda spisal vse to, nekdo, ki bi se mu dalo, si niti ne predstavljam, kako gromozanska knjiga bi to bila ali kako natrpan CD.

In celo to bi bilo PRVIČ!

Damjana

foto: Borut Peterlin

PRVIČ STATI NA ODRU

08
KRALJI
ULICE

Vedno sem občudoval ljudi, ki so zmogli pogum, da stopijo na oder ali pred kamero. V nekem trenutku se je to zgodilo tudi meni - stopil sem na oder. To se je pripetilo v okviru gledališke delavnice, iz katere je takrat nastala skupina Pluribus Unum. Saj na vajah je še kar nekako šlo, ko pa je nastopil trenutek, da sem prvič v življenju stal pred občinstvom, pa sem bil tako živčen in imel tako tremo, da sem non-stop hodil gor in dol. To je šlo mojim kolegom, ki so tudi prav tako živčni, zelo v nos, v nekem trenutku me je eden izmed njih nahrulil, naj se že enkrat umirim ali pa naj zapustim zaodrje. S svojim obnašanjem jih namreč vse delam še bolj živčne. To se je zgodilo v KUD-u France Prešeren. Na tem mestu bi rad izrazil svojo neizmerno jezo, da se prav ta zapira. S tem Ljubljana in tudi celotna Slovenija izgublja prostor, kjer se je ustvarjala pristna kultura, ki je bila za nekoga očitno tako moteča, da so jo enostavno hoteli utišati. Na žalost jim bo to tudi uspelo. Rad bi poudaril, da marsikateri uspešni kulturnik danes ne bi bil to, kar je, brez KUD-a! Kje naj se bodoče generacije gledališčnikov, imprologašev in ostalih neuveljavljenih skupin razvijajo in uspevajo skozi svoje delo ozaveščati in dokazovati svoj talent? Kje? V Drami? Malo morgen, kakor bi rekli bratje Balkanci! Zelo sem se razpisal in, kot je jasno, tudi razjezil nad dejstvom, saj je zaprtje KUD-a velika sramota za Slovenijo!

Naj pa se vrnem na svoj prvi nastop. Strah me je bilo negativnih kritik, ker bi bila to samo ena stvar več, ki je ne bi obvladal oziroma je ne bi znal izvesti. Moj strah je bil neupravičen, saj so nas doletele same dobre kritike, ki pa so bile po mojem mnenju v nekem trenutku prenapihnjene. Dandanes sodelujem v skupini OdPisani, ki je nekakšna izpeljanka prvotne skupine. Še ena stvar me je pritegnila k sodelovanju tako pri Pluribus Unum kot pri OdPisanih, rekli so namreč, da bodo, poleg nas, iz vrst brezdomcev, sodelovale tudi študentke. Jaz sem že tam! Če bi mi kdo pred leti rekel, da bom član gledališke skupine,

foto Zvezdara

bi ga enostavno poslal na nujno psihiatrično pomoč. Mislim, kaj ti je – jaz pa oder, to je isto kot ortodoksni musliman in svinjina?! Zdaj pa komaj čakam naslednjo priložnost, ko bom spet stopil na oder. Bolj zagnano sem se posvetil še eni zvrsti, v kateri nastopam, to pa je stand up. Ker je bilo zame, kot že rečeno, nepredstavljivo stopiti na oder, kaj šele sam in to z mikrofonom v roki, se boste čudili, da mi je to uspelo. Stand up namreč spremljam že več let in v nekem trenutku sem pač prišel do ideje, da bi tudi jaz lahko bil smešen. Roko na srce, samo pogledaš me in se enostavno moraš smejat! Stvar je v tem, da sem prisostvoval nekaterim zelo slabim stand upom (Vid Valič) in takrat sem si rekel: »Jaz bi pa to veliko bolje, ali kar je najpomembneje, veliko bolj smešno izvedel!« Kot sem omenil že v prejšnjih člankih, imamo komiki za Filofaksom »svoj lokal«, kjer se družimo in izmenjujemo mnenja o dobrih oziroma slabih materialih ter napakah, ki jih delamo na odru. Vsaj zame je to zelo dobrodošlo, ker se namreč tudi po več letih nastopanja ne morem kosati z boljšimi komiki, kot so Klemen Bučan, Boštjan Gorenc - Pižama ... Je pa res, da imajo oni večjo kilometrino, tako da upam, da bom čez nekaj let zasledil kakšen komentar o tem, kako dober

komik sem. Zdaj pa še malo o moji TV karieri. Vsi verjetno veste, da sem sodeloval v resničnostnem šovu Big Brother. Tisti, ki mi to zavidajo, si bodo mislili: »Vemo, daj bodi že tiho o tem.« Še ena stvar, ki sem se je bal bolj od odra, je kamera. Ko sem denimo zagledal kamero ali pa če sem naletel na TV ekipo, ki je snemala kak intervju, sem imel tisti trenutek nujen popravek na drugem koncu Ljubljane. Levo krog in beži! Po mojem udejstvovanju v tem šovu, za katerega ne vem, zakaj se mu reče resničnostni, saj tam, vključno z mano, vsi igrajo, komaj čakam novo priložnost za nastavljanje kameri. Je pa ena stvar, ki me pri tem moti - prepoznavnost. Zdaj bodo že prej omenjeni zavistneži rekli: »Ja, seveda!« Dejstvo pa je, da tudi po petih letih še zmeraj dobivam vprašanja o Big Brotherju in si s tem tudi večam prodajo Kraljev, saj so primeri, ko pride stranka do mene z besedami, da tega (Kralja) sicer ne bi kupila, ampak ker sem pač »slavna osebnost« (lepo vas prosim!), ga bo. Bo pa tako, da v prihodnje, če nimate želje po člankih, ki jih, to moram reči, pišemo s srcem, res ne rabim vašega evra.

Marko Nakrič

NAŠE BANKE SO TAKO RESNE, DA TE SPRELETI SRH.

N2

TATU ZGODBA

foto: Žigažaga

foto: Žigažaga

Vilinski simbol ILUR DANAI, ki v slovenskem prevodu pomeni nov začetek, sva si s punco vtetovirala, ko sva se odločila spremeniti način življenja. Ta vilinski simbol uporabimo, kadar želimo sprožiti začetek nečesa novega. Škorpionja pa sem si vtetoviral v spomin na babico, in sicer na dan njenega pogreba.

JeanN

09
KRALJI
ULICE

»ELOÍ, ELOÍ, LEMÁ SABAHTÁNI?«

VSE, KAR TI PREOSTANE, JE,
DA SI UNCONVENTIONALLY CHIC —

HIŠO TI BODO ZMONTIRALI DRUGI,
HRANO TI BODO PRIDELALI TRETJI,

TI

BOŠ MEDTEM NENAVADNO ŠIK
GLEDAL OB STRANI IN
ZADOVOLJNO UGOTAVLJAL,

DA

TRIVREMENSKI LAK ZA LASE
RESNIČNO DELUJE ...

MMM

KARMISS

KANČEK UPANJA

Ja, spet boš odšel
pod širno nebo —
pomisli morda —
danes mi bo lepo.

Nekdo mi bo stisnil
toplo roko,
zaželel vse lepo,
pri srcu
pa mi bo toplo.

Upaj, tudi zate
obstaja
žarek sreče.

Mirjam Gobec

NE SMETITE PO TLEH! TAM NAS JE VSE VEČ.

N2

PRVO RAZSVETLJENJE

Čeprav sem bila stara le 4 leta in pol, se dobro spomnim tiste pomladne nedelje. Celo večnost sem stopicala poleg sestre, ki je na cerkvenem dvorišču pred uro verouka na veliko razpravljala s prijateljicami glede pesmice, ki so se jo (tako mi je rekla) pri verouku učili. Pesmica se mi je zdela interesantna, lahko zapomnljiva in izrazna, sodeč po hihitanju deklet pa tudi zelo zabavna, torej to ne more biti slabo, sem pomislila. Pa še v cerkev sodi, saj se v njej nekajkrat omenjata Jezus in Marija. Zato sem napela ušesa, bolje prisluhnila, potem pa verze ponavljala za dekleti. Med drugim je vsebovala tudi nekaj meni neznanih besed, ki so bile, tako se mi je zdelo, najpomembnejše, saj so nekako sodile skupaj (temu bi se danes reklo rima). Končno je na fari zazvonil zvonček in otroci smo se zgrnili v poslopje za cerkvijo k verouku. Ta dan je bil menda nek preizkus pred birmo in otroci so morali pred župnikom še zadnjič za trening zrecitirati svoj slavospev, ki ga bodo predstavili na slavnostnem dogodku. Vsi okoli mene so prepevali ali recitirali in če takole od daleč pogledam in se vživim v oni trenutek, se mi še danes zdi navdihujoč in nadvse ganljiv glede na tolikšno predanost čistih mladih duš – ovčic. Pa toliko novih besed mi je mrgolelo po glavi, ki so jih tisti bogaboječi otroci – ne govorili, ampak *pele!* Sijajno. In za povrh tudi zelo bogu predano (čeprav sem malce sumila, da se vdanost izkazuje župniku in ne bogu). Vtem je prišla na vrsto moja sestra, vendar ni takoj začela. To se mi je zdelo čudno, saj so otroci pri verouku *zahvaljujoč strogim farskim pravilom* znali zrecitirati pesmice v nulo. Ošvrknila sem jo in opazila, da se obotavlja zato, ker mrzlično brska po zvezku. Morda zaradi vzhičenja še od maloprej, morda zato, ker sem želela starejšo sestro rešiti iz zadrege, morda pa zaradi novih besed, ki sem jih želela oznaniti svetu, sem z dvignjeno roko planila kvišku in dahnila: »Lahko jaz?« Do smrti ne bom pozabila radostnega župnikovega obraza, ki me je milo pogledal in z vso naklonjenostjo, ki jo je premogel, prikimal, ustnice pa raztegnil v širok nasmešek. Ko sem dobila besedo, sem zaprla oči, da bi imela pesmico razločno pred očmi, potem pa miže in z navdihom zrecitala pesmico, ki sem se je naučila maloprej, pred faro. Recitala sem vse glasneje, vse bolj zavzeto in vse bolj razvneto, medtem pa čutila, kako se iz globočin v meni na površje dviguje ponos. In z njim veselje. Pristno veselje. Navdušena radost :) ... Že v naslednjem hipu se je vse spremenilo. Zlasti zaradi tega, ker sem na koncu pozabila reči *amen*, za kar krivim predvsem panično in stopnjujoče sestrino dreganje. Toda sprememba se ni zgodila le zaradi amena. Med sestrinim zadnjim, nadvse grobim sunkom sem še vedno napol mižala, lahko pa sem zaslišala huronski smeh otrok, ki je odmeval po farski učilnici. Smeha sem se razveselila, kajti spravi ti ljudi v iskren smeh ni mačji kašelj. To pomeni tudi, da *tak* humorist ne more biti vsak! Navdušeno sem odprla oči in se tudi sama zasmejala, medtem pa se skušala osvoboditi bolečega sestrinega prijema. Vlekla me je proti izhodu in se medtem čez ramo župniku v zadregi opravičevala ... Češ da ona ni kriva! (Seveda ni bila, zato je kar zbežala s prizorišča!) Pomen dogodka sem v celoti razumela šele v prvem razredu osnovne šole. Da je sestra zvalila *bistveni* del krivde name, pa sem dojela takoj, ko je babici (ki sem ji, mimogrede, s tem dejanjem menda strla večji del pobožnega srca in me zato – poleg ostalega – ni nikoli več pretirano marala), da prehiti župnika, podrobno poročala o pripetljaju in moji sramoti. Naj sklenem: pred obrazom božjim sem mladim bodočim vernikom/faranom in župniku osebno zrecitala najbolj opolzko, najbolj pohujšljivo in najnespodobnejšo pesmico o spolnem življenju Matere božje, takšno, kakršna v božjem hramu ni bila in nikoli ne bo (*naglas*) izrečena (niti v odlomkih, kje šele v celoti). A nekaj se mi zdi zanimivo še danes, kar se seveda popolnoma sklada s človekovo težnjo

po popolnosti, in sicer: ves čas, ko me je tistikrat sestra vlekla/rinila stran od božjega obličja, me je žrlo, zakaj to počne. Preblisnilo me je, da očitno zato, ker sem med deklamiranjem naredila napako, saj sem trikrat zaporedoma vzklila fuck – in ne kot je bilo v originalu, ko bi morala vzkliti le dvakrat.

Dogodek pa je bil in ostal ena mojih najdragocenejših izkušenj tudi kar se tiče kasnejših ideoloških dilem. Terjal je namreč nauk – ne glede na dejstvo, da so vsi po vrsti, od boga do župnika ter svojcev in faranov, nadme tisti dan klicali peklo in žveplo. *Vse to sem znala prenesti (sama).* Ni vruga, da je neka raven že takrat delovala, najbrž tista, ki mi/nam še dandanes pomaga prenesti človeške omejenosti.

Za konec morda še besedica o farizejstvu in kesanju. Sicer se tega dejstva sramujem in mi ni vseeno, ko tu in tam ugotovim, da so verzi iz pesmice še vedno jasno zarisani v mojem spominu, toda če jih že ne morem pregnati, jih skušam vsaj ignorirati.

Zuzanna G. Kraskova

DOBRO JUTRO

Zbudil ga je nemir. Še bi spal, pa ga je vroča kri žgala. Žejna kri. Vnemala mu je telo, motila.

Vseeno se mu ni ljubilo takoj vstati. Na jutranje krize je bil že navajen. Za džankija (narkomana, op. a.) je zjutraj, poleg običajne omotice, še kriza.

A vedel je, da ima na razpolago jutranji šut. To je vedno najprej storil. Še pred scanjem. Najprej se bo potolažil.

Usedel se je in pogledal skozi okno. Bilo je veliko in zavzemalo celotno prednjo steno. Dež.

Vse je imel pri roki. Nabral je slino in pljunil na žlico. Odprl je paketek heroína, ga stresel nanjo in dodal zrna citronke, da se H bolje topi. Vzel je cigareto, odrezal kosček filtra, jo prižgal, potegnil dim in vtaknil v režo pepelnika. Potem je skuhal vsebino žlice, vrgel v pripravljen šut odrezani kosček cigaretnega filtra in poiskal gan (iz angleščine – gun, tj. pištola, v slengu narkomanov izraz za injekcijsko brizgalko, op. a.). Vzel je star gan, včerašnji, pa čeprav mu bo scufal žilo. Napolnil ga je z vsebino žlice in iskal primerno mesto za vbod.

Le-tega je bilo, po vsej množici let drogiranja, vse težje najti. Tu vneta žila, tam hematoma, spet drugje vozli in žile brez krvi ali pa žil že zdavnaj ni bilo več, ker jih je telo posrkalo v globino, da jih umakne prebadanju. Sicer je imel svoja priljubljena mesta, kjer je žilo z lahkoto našel, vedno zadel v njeno sredino in se tako izognil avtu (out – iz angleščine: ven, zunaj. Avt se zgodi, ko džanki zgreši sredino žile in zato šut vbrižga mimo nje, op. a.), vendar so bila vsa vneta, zatečena in rdeča kot zrele breskve. Končno je poiskal najmanj vneta, zadel žilo in zagledal pantoponsko rožo. Rdeča vrtnica se je vlila v gan. Pritisnil je na bat.

Toplina in ugodje, ki sta ga objela, sta prihajala v valovih. Vsak utrip srca je bil nov pospešek užitka. Zaradi prevelike narkomanske ekstaze mu je oči nenadzorovano sukalo navzgor,

zato jih je zaprl. Ulegel se je. Izza zaprtih vek je strmел v črnino, ki je postajala vse manj črna. Prebadala jo je kopica svetlečih iskric, ki se je vedno bolj zgoščevala in vedno bolj sijala. Pozabil je na posteljo, pozabil na sobo. Svojo pozornost je v celoti usmeril v svetlobo, kajti vedel je, kaj je. Je njegov občutek, njegova energija in postal je eno z njo. Eno tako, da so bile iskrice cel njegov občutek in ker je doživljal evforijo, so zasijale. Očistile so se vse črne nesnage in zasijale močnejše od sonca, le slepile niso. Z zaprtimi očmi je strmел v nezemsko svetlobo in si zaželel oblike. A ni šlo. Svetloba je počasi pojenjala, skladno s pojenjanjem heroinskega fleša (iz angleščine: flash, vrhunec zadetosti, op. a.). Vsakdanost se mu je znova vsula v zavest in zaslužnija njegovo pozornost. Odprl je oči in prižgal ugaslo cigareto.

»Dobra roba,« se mu je prvič v dnevu utrnila misel.

Še vedno je ležal. Še vedno se je več kot odlično počutil. Čista desetka.

A vedel je, da ne sme, ne more zaspati, ker bo kri spet žejna in spet ga bo žgala. Obsojen je bil. Moral je naprej. Kri ga je silila, kriza lovila. Moral je na dnevno migracijo. Prisiljen v mesto. V borbo za preživetje. Po denar, po novosti, trače, sovraštvo in ljubezen, solidarnost in neumnost. Po nov šut. Po nov, svež užitek.

Opazoval je kot padajočega dežja. Z očmi je lovil velikost posamezne dežne kaplje.

»Dežnik,« so mu rekle.

Ugasnil je čik in dokončno vstal. Na hitro opravil z naravnimi radostmi in se oblekel. Vzel je vse potrebno, se še enkrat preveril, prižgal nov cigaret in zaklenil za seboj. Hodnik je bil temen in topel. Ni prižgal luči. V temi je sledil nagonom, vse do izhoda.

Peter Pitambar Pangerc

011
KRALJI
ULICE

foto: Peter Pitambar Pangerc

NAZAJ V ŽIVLJENJE

Poletje je že v polnem teku. Opazujem ljudi, ki se odpravljajo na počitnice, pa tudi tiste, ki so si za oddih izbrali našo lepo deželico. Gledam nasmejane obraze in ležerno vedenje. Vsak na svoj način skuša vsaj malo izpreči, odvreči spone vsakdana, se sprostiti in prepustiti nečemu lepemu, na kar čaka in za kar dela vse leto. Vesela sem zanje, hkrati pa v meni zbujajo hrepenenje in spomine.

Počitnic iz otroštva se spominjam po dolgih vožnjah z avtom, ki jim je sledila plovba s trajektom, tej pa tritedensko uživanje na katerem od otokov v Dalmaciji. Na prvi pogled morda nič posebnega, a smo se vedno imeli zares lepo, čeprav se mi je takrat vse skupaj zdelo popolnoma samoumevno. Danes se mi za povprečno družino kaj takega zdi kvečjemu nedosegljivo.

Ko sem prišla v leta, ko iti na morje (ali kamor koli drugam) s starši pomeni nekaj najbolj groznega, se je spremenil tudi moj način sproščanja. Še vedno sem rada hodila na morje, vendar s prijatelji in znanci, s katerimi smo imeli vsaj en skupni interes: droge. To je pomenilo manj plavanja in sončenja ter več ponočevanja in raziskovanja novega in neznanega. V tem nisem videla ničesar slabega, saj mi je šlo v šoli in tudi sicer odlično od rok. V bistvu se mi je vse skupaj zdelo izjemno privlačno in zanimivo in sem komaj čakala nova doživetja. Moram pa povedati, da sem kljub temu vedno znala nekako paziti nase.

PRVIČ ZASE

Lepo se je prvič *sprehoditi, počasi, virtuozno*, skozi prvo vrstico tega spisa. Nonšalantno pravzaprav, kajti ne vem, kaj me čaka na koncu predora. Predstavljam si, da prav lahko izidem kakor zmagovalka. Če ne drugega, si bom ob spominih zbrusila kremplje za bodočnost. Zbrušeni so že, kajti veliko je tistih prvih, neznosno dobrih in tistih neznosno slabih dogodivščin, ki so napolnile pore mojega mladega, za dekle štiridesetih let, polnega življenja. Hm, ali kakor koli že.

Optimistično uperjen pogled navzgor, korak naprej.

Zmig z boki, pogled na desno.

Prvič sem se nekoč, potikajoč po sardinski puščavi, soočila s strahom, z grmi in kamni, ki jih ni hotelo biti konca. Tistega dne sem porabila 8 litrov vode. Bilo je 47 stopinj, turisti so se zdeli stopljene ribe, nabasano so ribarili po lokalih, žolčno lizali sladoled in se delali utrujene, kar so nedvomno tudi bili. Jaz pa ne. Pametno sem se odpravila do skritih nuragijev, v žgoči vročini poldneva zakopano ždečih in povsem brezbrzičnih, čakajočih prav gotovo samo name. Silno dobro sem se počutila. V kratkih hlačah in rokavih sem med opoldansko vročino zalomastila v gozdiče, polno trnov. Peklo me je in žgalo po zardeli in pordečeli koži, zanos pa mi je stisnil zobe in radovednost je bila prehuda. Odrivala sem veje, jih lomila in odmikala z lopatami svojih rok. V ozadju se je kazalo kamenje razrušenega, skritega nuragija, odkrival

Travi in kakšnemu tripu (LSD) je sledilo obdobje poživil, tj. precejšnje število celonočnih ali več dni trajajočih rajanj, seveda ob primerni glasbi in v primerni družbi ter opravi. Počasi in sprva le redko se je dnevom zatem pridružil heroin. Uporabljali smo ga kot protiutež veseljačenju, po katerem kljub fizični izčrpanosti le s težavo zaspiš, kasneje pa večkrat tudi brez posebnega razloga. To se je kar precej časa krasno obneslo.

Nato sem nekaj let v glavnem spet kadila le travo in dokaj nenačrtovano ter brez opaznih težav skoraj popolnoma opustila vse ostalo. Študirala sem, delala in potovala, vsako poletje pa sem šla na morje, le da sem zdaj kampirala in uživala na divjih plažah. Skratka, veliko drobnih, osrečujočih trenutkov.

Končala sem študij, se zaposlila in srečno vozila tudi v zasebnem življenju. Konec zgodbe? Nikakor. Tu se pravzaprav šele dobro začne. Kot kaže, mi je vseeno nekaj manjkalo in kmalu sem začela vsakodnevno jemati heroin. Takrat se je moje življenje začelo sesuvati v prah, sprva počasi in neopazno, nato pa vse bolj in bolj, dokler nisem izgubila praktično vsega. Od tedaj je minilo dvanajst let in vsaj zadnjih šest se trudim prekiniti s tem pohodom v gotovi propad. Iščem svojo pot, pravi način za vrnitev nazaj v življenje. Vendar ni lahko.

Zadnjih nekaj poletij sem šla v želji po ozdravitvi zopet na morje s starši. Letos še ne vem, če ali kam bom šla. Vem le, da moram

končati to prekletstvo, saj proti heroinu nimaš nobene možnosti – na koncu brez dvoma zmaga on, ti pa izgubiš, in sicer na celi črti. Malo pa se moram vseeno pohvaliti. Prvič mi je namreč uspelo že skoraj vse leto zdržati s pomočjo nadomestne terapije, a bi rada opustila tudi to, saj gre za zelo podobno snov in vem, da marsikoga zlahka spet zanese. Upam torej, da bo to poletje zame predstavljalo nov začetek, vam pa želim, da bi si ga zapomnili po lepih stvareh in da vam ne bi bilo treba vsega preizkusiti na lastni koži.

Luna XS

se mi je pogled na zaklad, malone pogled na samo kristalno lobanjo dr. Jonesa. Vsa srečna, z ranami na rokah, sem bila tik pred koncem svoje poti, pred odločilnim zmagoslavnim krikom raziskovalke, ki NEKAJ najde, ko me je začela roka salamensko boleti. Ampak zares. Pogledala sem in razen bolečine ni bilo ničesar opaziti, potem pa sem ugotovila, da je ves raziskovalni libido nekam poniknil in v hipu sem se želela vrniti nazaj v varno zavetje razbeljenega avtomobila. Rinila sem se skozi sovražno bodičevje, bog se ni več smehljajal, desna roka je bila nekam mrtva.

Pregrizla sem se na mogočno sonce in zaradi svetlobe, ki je nenadoma buhnila vame, nisem videla ničesar. Čutila pa sem težo plastenke z vodo. Nagonsko sem si jo potegnila iz nahrbtnika, se cela polila in se odmajala v smeri avtomobila.

Kaj je bilo potem, ne vem več. Dve pikici na otečeni koži sta pričali na bližnje srečanje s stražarji kristalne lobanje.

Obrat na levo, malo manj samozavestno, s povešeno glavo. Drsajoče skoraj, rahlo naprej.

Zopet prvič. Na Sardiniji, kje pa. Našla sem, sredi divjine, možakarja silno majhne rasti. Imel je morda 150 cm, bil pa je pravi možak. Imel je drobno drobceno hišico, majhno majceno mizico in miceno mičkeno klopco, pa droban, drobižkast stolček. Na vsak način me je želel kupiti

za nekaj ovac in nekaj litrov mrzle vode. To je bilo preveč, odločno preveč. Izpljunil je cedevitin prah in prinesel mrzle studenčnice. Zunaj so škržati eden za drugim doživljali škržatje kapi, on pa je ves zagorel od sonca osvajal žensko in ponujal ledeno mrzlo vodo. Odločila sem se za ledeno mrzlo vodo in jo ucvrla. Nedvomno prvič, upam, da tudi zadnjič. Mi je bilo malo žal samotarja, na ovce raje ne pomislim. Ta gospod je nedvomno mrtev, po toliko letih znabiti je postal mumija, z lončkom studenčnice v rokah, izbuljenih oči in brezzobega nasmeha. Imel pa je 100 ovac, kar ni malo. Tako bi dejal gospod Pahor. Sploh ni malo – in tega bi se mogli zavedati.

Prvič.

Pogled navzgor, polet v nebo, s strmim obrazom.

Sedaj pa zares zadosti. Prvič sem se uprla založnikom, ki so hoteli imeti moje originalne ilustracije. Divje sem se upirala tudi drugič in tretjič in ... In uspela. Bravo.

Prvič sem se uprla dobrim ali slabim nasvetom kolegov.

Prvič sem z lastno glavo mislila nase, kar absolutno ni bil slab občutek.

Prvič sem dobila honorar redno plačan. Neverjetno. Tisti, ki imajo plačo, ne vedo, nimajo pojma in se jim ne sanja, kaj daje skozi en tak zapuščen in izmozgan samostojni kulturni delavec. Ne ve. Ne more vedeti.

Slabosti in vrtoglavice se vrstijo nekam sumljivo pogosto, prihajajo na repertoar kakor vse tiste brezizrazne položnice. Prvič so prišle in niso nehale prihajati. Zaposlenim pa ne zamerim. Tudi oni so enkrat prvič dobili plačo, pa jo še kar prejemale, kakor položnice. Nekak red, vrsta, sistem vodi vse nas, tako ali drugače. Od prvega do zadnjega.

JUNAK

Prvič. Fascinantna poletna tema pravzaprav, ki v trenutku odpre moj portfelj spomina, idej, snovanj ... A bolj ko hočejo moje možganske celice nekako zasaditi prvi TRS (tuhtam, razmišljam, snujem), da bi posledično zrasla obilna štajerska letina- trta, se mi vse bolj dozdeva, da je tovrstni arzenal in posledični nabor že precej obdelan, celo predvidljiv in osladen. Ali je za to krivo dokaj čudno poletje ali poprejšnji prelet televizijskega programa s slovensko politiko na internetni strani mojega računalnika, ne morem z natančnostjo določiti, čeprav bi stavil na drugo. A kakor koli, nič mi ne paše, ni mi po godu, izpeta zadeva, neroden položaj, kriza ...

Nejevoljno se začnem presedati po trdem lesenem stolu, ki bi lahko bil pravzaprav naravni antibiotik proti hemoroidom, nedvomno je za patentirat, v moji trenutni miniaturi pisarni in obenem spalnici v Portorožu, kjer vodim eno izmed letošnjih letovanj družin, in moja ta »zadnja« v posledici netrpežne trdote že oddaja neke druge signale bolečine ... Zaprem oči.

Skozi spomin, bolje rečeno kot nekakšna anticipacija, a za nazaj, me kot feed back kar naenkrat spreleti in pred seboj zagledam obrise okroglega kovinskega ohišja s čudnim blagim odtenkom zelenega emajla na zunanji strani. Na notranji strani pa je povsem zbledela bela barva z vidnimi zarezi, kar mi da vedeti, da neznana reč nikakor ni nova in je bila že na več uvajalnih seminarjih. Ne vem, kaj je pred menoj! Gruntam ... Podobno je kuhinjskemu »kširu«, bi rekli mi, Štajerci, a je tudi čudne, dokaj nenaravne velikosti, s še bolj čudno ročko ob strani, ki se sicer prav lepo zaokroži proti zelo širokemu ustju. Lep izdelek, precej baročnega videza, morda rokoko, a očitno tudi zelo pomemben, da je priletel, kot nekakšna katarza pred moje zaprte oči in posredno, v misli. Malček me skrbi sicer, zakaj ga vidim zgolj v obrisih, kot v temi, a morda je to le kaka asociacija. Opazujem ga tako na tleh, »instaliran« je tik pod posteljo, ki mu, tako vsaj izgleda, služi kot pravcato skrivališče. Zna biti, da sta celo v nekakšni simbiozi.

Še bolj se zamislim ...

Prvič sem se potolkla s kolesom in letela čez balanco kakor ptica s premalo zamaha med krili. Pristala na prsnem košu in na kolenih, oboje hkrati. Bolelo je, ponosno sem stisnila zobe in se nekaj kilometrov plazila kakor senca do prve lekarne. Najprej ležala kako uro s kolesom na sebi, v obcestnem jarku seveda. Nič zadeta, le od padca. Prvič sem posledice nosila nekaj mesecev, kakor nosečnica, le brez dobrega izida. Prvič sem dobila poljub od dečka, ki je imel usta za poljubljanje se že nekam nesorazmerno velika. Morda se je v njem skrival kos štajerskega črnca. Žal se je nekako nameščal med dva stola, jaz pa sem odšla svojo pot z lepim spominom. Bog, vsaj prvi poljub je bil božanski. Sveče so gorele, dišal je moj nesojeni ljubimec in – brezsravno odšel. Prvič. In zadnjič. Vsaj ni pokvaril vtisa, ki ga je napravil. Potem pa sem prvič, ko sem ga ugledala v neki luči, ki se ji reče prava luč, itak ugotovila, da se za drugič ne splača potruditi.

Kar je bilo, je bilo, bi dejal gospod Pahor. Tega ne smemo pozabiti, nikakor ne. Vem, tu ni logike, ampak taka je politika. Vse je nekako prvič vedno znova, kakor bi spomin naroda odšel na veselico. Kdor ne ceni se sam, podlaga bo tujčevi peti. V to pa verjamem. Zopet strmo. In skušam kodo, ki mi to krmili v glavo, vsak dan znova odkodirati. Vedno prvič, vedno prvič.

Polet, samo še polet, z zaprtimi očmi. Tango.

Lepo poletje, prvo naj bo, vsak dan znova.

Severa

Začujem mamin glas: »Gre, ne gre, daj, še malo pritisni, no, daj, čokolado dobiš.« Hmmm, čokolado, to je pa dobro, tisto rjavo, sladko, v lesketajočem papirju, že dolgo nisem tega »am am« ...

Sledi veliki finale, boj na junaškem polkrožnem zelenem kovinskem polju. Sedim, osedlan, pripravljen in prepričan v svojo zmago. Brez meča, a z mišicami in od sile napnem prav vse, obraz mi rahlo otrpne, pred očmi pa vidim samo čokolado in čujem mamino vzpodbujanje. Noro, nora tekma! Finale, morda celo podaljški, koš, gol, aplavz, še kar traja ...

... in kar naenkrat me na vsem lepem narahlo strese po celem životu, kot bi rekla moja pokojna stara mama, predvsem glavo, ki mi jo zasuje levo in potem spet nazaj na desno, kot na blagem ovinku, a zdržim, ne dam se, še kar jaham, še sem na mojem zelenem konju, a mišice se polagoma povsem sprostitijo ...

Bitka je dobljena! Za sigurno! Potrditev dobim potem, ko najprej prav tako junaško odzveni daljši kovinski zvok, ki me je spominjal na glas žuborečega potoka ne daleč od naše hiše in to po nevihti. Temu sledita še dva kratka, bolj topa zvoka, kot dva plaha strela skozi dušilec in naposled se začuje še ponosen atijev glas iz dnevne sobe: »Bravo sin, junak moj, pa ti je le uspelo opraviti.« Mama pa še čisto po tiho doda: »Joj koliko manj pranja plenice bo sedaj, če bi vsaj imeli pralni stroj.« »Pri naslednjem kreditu,« odloči ata ...

Drugič. Ta spomin je sicer malček abstraktno obarvan, ampak uspelo mi je opraviti prvo pomembno zadevo in izbojevati eno prvih zares velikih bitk, morda celo vojno v mojem življenju in to v kahlICI, nočni posodici. Zato bo in je spomin za venomer z menoj. Verjamem, da to velja tudi za vsakega izmed vas, dragi bralci Kraljev ulice, če si boste le hoteli priznati in prestopiti med junake. Seveda pa prav tako ne gre pozabiti na čokolado!

Boštjan Cvetič

PRVI SEKS

Za začetek nekaj navodil:

Prvič – bodi vedno dobre volje

Prvič – ne odlašaj na jutri, kar lahko storiš danes

Prvič – po jutru se dan pozna

Prvič – Hic Rhodus, hic salta! (na licu mesta pokaži, kar znaš)

Prvič – dobro preberi ta članek, kajti to je vznemirljivo, strogo zaupno, vsestransko intimno podoživljanje nekega dogodka

In še enkrat prvič: jaz sem Arne, kdo si pa ti, ki bereš? Vpiši svoje ime

Dva, ki naj bi se imela vsaj približno rada, bi naj tudi seksala.

Pomembno pa je seveda tudi, da si rojen, sicer je vse ostalo popolnoma brez zveze!

Moraš odrasti, se učiti, izobraževati, da se lahko vprašaš, kdo je ustvaril Zemljo/svet; bog ali veliki pok.

Da se vprašaš, kdo je ustvaril človeka, bog ali Darwinova teorija evolucije?

Da se vprašaš, zakaj je vse enkrat prvič.

Pa še da: piješ materino mleko, se pokakaš, se nasmeješ, narediš lumparijo, greš v vrtec, šolo, se prvič zaljubiš da ... da da prvič seksaš.

In smo že pri moji temi:

V moji mladosti ni bilo porničev (no ja, vsaj niso bili dosegljivi). Vse je bilo v glavnem v naši domišljiji, predstave pa so bile mnogokrat zgrešene. Mulci smo, jasno, vse vedeli, v bistvu pa smo bili navadni butci, popolnoma primerljivi z našimi današnjimi politiki. Imel sem malo sreče, saj je bil moj oče pameten zdravnik in me je že v osnovni šoli nekako poučil – vsaj teoretično seznanil z dejstvi, kaj ima ženska med nogami in čemu to služi. Sanjaril sem oziroma bluzil in šele s prvimi hormoni se je zgodila tudi prva masturbacija. In sem že vedel nekaj več. Toda še vedno sem vsaj še nekaj let sanjaril z desno roko. Vse dokler se me Eros ni usmili in me sredi gimnazije poslal s prijateljem na počitnice na morje v Poreč.

Kampirala sva blizu skupine nekoliko starejših fantov in punc. Ti so bili bodisi pari ali pa bližnji sorodniki. Slovenci, tako kot midva, in kar je najpomembneje, brez spremstva staršev. Spontano smo se zblížali pri postavljanju šotorov, skupaj smo jedli, še več pili (čeprav spet ne preveč, droge pa ni bilo). Zvečer je prišel na vrsto disko. Rad in tudi dobro plešem, recimo, da se

Lana Liker

premetavam na plesišču, pesmi pa sem itak poznal. Ritem mi je bil všeč, prav tako tudi njej, imenoval jo bom Maša, sicer po starosti zadnji letnik srednje šole. Luštna, bila mi je všeč in ni imela fanta (vsaj ne tu, v Poreču), sicer pa me to niti ni zanimalo. Zapletla sva se v skupni ples in pogovor, ki je postajal vse bolj intimen. Maša je imela seksapil ali, pač, znala je. Mene pa je zagrabila trema in panika, reševal sem se s pijačo. Nič se ni zgodilo. Pa tudi drugi dan ne, bolj kot ne sem se skrival in izgovarjal na vse živo. Toda v meni je vrelo, postajal sem atomska bomba. Na plaži sem bil zaradi Mašine prisotnosti stalno v vodi.

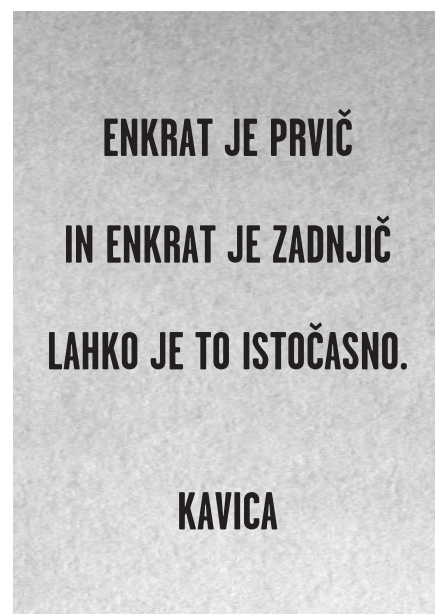
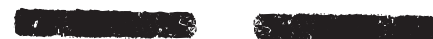
Recimo temu, da zaradi hlajenja urana in zmanjšanja možnosti eksplozije. Dobro je vedela, kaj se dogaja, zato je sklenila zaradi moje varnosti poseči vmes. Ulegla se je na veliko vodno blazino. In mi predlagala, da greva na nekoliko oddaljen otoček sredi zaliva Zelene lagune.

Mirno je ležala na trebuhu z nekoliko razširjenimi nogami, jaz pa sem zadaj kot izvenkrmski motor poganjal barko. Bilo je težko, saj je bilo sidro v vodi, toda šlo je. Bolj ko sva se bližala otočku, bolj sem brcal. Na otočku ni bilo nikogar razen skal in grmovja. Nič ni čakala, stvari je vzela v svoje roke, vprašala me je le, če je to prvič. Ko sem prikimal, je pripomnila: »Bom že jaz poskrbela za vse, ti se samo prepusti.« Kaj sem pa hotel (razen da sem se žrtvoval). Res je znala in dajala nasvete in predloge, pa tudi brez nalog ni šlo. Toda skesano moram priznati: bomba je prehitro eksplodirala.

Ulegla se je poleg mene, nasmehnila se mi je, rekoč: »Bilo je krasno, pojdiva kar taka v vodo!« Voda me je ohladila in umirila. Plavala sva, se božala, s svojo roko je vodila mojo po svojem telesu. Na njenem obrazu nisem spregledal ugodja, vse mi je vračala. Vrnila sva se na obalo

in tokrat sem se bolje odrezal. Dlje je trajalo in več sem se ukvarjal z njo, saj prvič enostavno ni bilo časa. Vrnila sva se in šla do šotorov. Opazoval sem ostale in njihovo obnašanje. Saj česa takega ne moreš skriti pred ostalo klapo. Ampak nič se ni zgodilo, čeprav je bilo vsem jasno. Pripravili smo kosilo, pogovor pa je bil nekoliko zadržan. Kaj bo iz tega? Bil sem mlajši od nje, ne pa manj zrel. Še sploh sedaj. Odšel sem na daljši sprehod, želel sem biti sam. Premišljeval sem, počutil sem se kar nekoliko krivega. Le zakaj? Vrnil sem se do šotorov in za malo poguma nekaj spil. Predlagal sem Maši, da spet obiščeva otok. Nasmehnila se je in gordijski vozel je bil presekan. To je trajalo še deset dni, po tem pa so se najine poti razšle.

Arne

BISER JNA - OHRID

Resnici na ljubo nisem v življenju počel nič pametnega, po drugi strani pa je tudi res, da se mi je vse kdaj zgodilo prvič. In če naj že izberem tisto, kar mi je najbolj ostalo v spominu, je to služenje vojaškega roka na Ohridu. Tja sem odšel kot mlad fant, imel sem ravno devetnajst let, in sprva nad tem nisem bil ravno navdušen. Navsezadnje me je čakalo 15 mesecev življenja med drugimi ljudmi, pod različnimi zahtevami. Do Bitole sem se odpeljal z vlakom in pot je trajala celih 36 ur, potem pa še malo vožnje z busom. Vodja kasarne tam je bil tedaj (reci in piši) Ratko Mladić, ki se ga iz kasnejšega obdobja spominjamo kot vojnega zločinca. Skratka, ko sem prispel, sem ugotovil, da je tam pravzaprav zelo lepo, da imam mir, ker nikogar nisem poznal, in da je to to. Počasi sem spoznaval tudi čare okoliških gostiln, lastnica ene izmed teh je bila Dolenjka, ki se je poročila z Makedoncem, in je imela slovensko gostilno. Ne vem, ali danes še živi tam, vem pa, da sem si dvakrat na teden tam privoščil laško pivo. Obuka je bila jebena, pomeni kar naporna, niso naš šparali s pohodi in naprezanjem, tisto leto pa je bilo celo precej snega, kar tam ni običaj. V kasarni nas je bilo nekaj Slovencev, sicer pa prava mešanica narodov. Mladić me je naslavljal z nazivom »najgori i najmanji Slovenac«. Resnica je bila, da sem ob prihodu v vojsko dejansko meril 1,56 m, vendar sem se za časa služenja tam potegnil za celih 14 cm. No, Mladić me je vsako jutro na pisti zajebaval, očitno sem mu šel na živce. Nisem pa mu ostal dolžan, večkrat sem jo popihal v mesto, ob neki priložnosti je dejansko streljal za mano.

foto: MG

Ampak to me ni spametovalo. Mesto mi je bilo zelo všeč, pa tudi jezero in obala, vse se je dalo poceni dobiti, srebro pa so prodajali v ravni liniji vse do jezera, ki je bila dolga skoraj kilometer. Prav vseeno mi je bilo za vojsko ali kot sem si rekel takrat: »Kapo za pas, pol pa gas!« Če bi imel denar, bi se že danes rade volje za kak teden odpravil tja na dopust, v kak hotel. Ampak tokrat brez mastike za na pot. To je kar zahrbtna pijača. Lahko je precej popiješ, udari pa te v noge, in sicer tako, da sploh ne moreš več vstati. Ko so mi jo prvič ponudili, res sem malce pretiraval, saj sem popil skoraj pol litra, sem se hotel odpraviti na WC, a nikakor ni šlo, saj se nisem spravil na noge. Tudi hrana in kulinarika s tistega konca je dobra, ravno prav pekoča, kar mi ustreza. V vojski sem ostal 14 mesecev, 1 mesec so mi skrajšali, tam pa sem si dal v spomin na tiste čase tudi vtetovirati datum 4. 8. 1984, to je bil namreč dan, ko sem

prispel na služenje. Domov sem potem potoval raje z avtobusom (Niš ekspres) in sicer je do Skopja trajalo 16 ur, potem pa še 4 do Ohrida. Strašni ovinki, šoferja sta se izmenjevala kar med potjo. Kakor koli, Makedonci so se mi zdeli vsi podobni kot jajce jajcu, mene pa so v vojski zamenjevali z Bosancem, saj sem zelo dobro obvladal srbohrvaščino. V šoli sem imel slovenščino denimo cvek, srbohrvaščino pa lepo štirico. Le kdo bi vedel, zakaj. Pot nazaj je bila, če drugega ne, res naporna. Zakaj? S piste so nas spustili že ob 9.00 zjutraj. Mladić me je presenetil in vsaj delno popravil vtis izpred enega leta, saj mi je v roke stisnil steklenico mastike: »Evo ti za put.« Lepo darilo, kaj naj rečem. Najprej smo s kolegi radostno odšli v mesto in se že tam podprli, saj je avtobus na pot odropotal šele ob 13.00. Ni treba dvakrat reči, da smo ga pili in s to razvado nadaljevali tudi na poti, saj smo ob vsakem postanku švignili v gostilno ali bife, kar nam je pač prišlo pred nos. Ampak mastika je ostala nedotaknjena, hranil sem jo za domov. Ob izkrcanju v Ljubljani sem najprej naletel na bivšega policaja, s katerim sva šla v Kanarčka na prvo dobrodošlico - pijačo na domači zemlji. To zbuja določeno nostalgijo. Kako se je nadaljevalo, je vsakemu jasno. Domov, v Kranj, sem prišel šele naslednjega dne, pričakala me je zaskrbljena mama, ki je po tem, ko sem se končno zleknil v posteljo, kot bolniška sestra preverjala, če še diham, saj sem kot ubit prespal cel dan.

Ampak spomini so spomini. Ti mi povedo, kako je bilo prvič in zadnjič v vojski.

Darko Oman

foto: Goran Jadmorić

KOLESARSKI PRVIČ

Priznati moram, da nikoli nisem bil športnik, tudi pri telovadbi v šoli sem vedno iskal izgovore, ker mi pač tekane in igre z žogo niso bili zanimivi. Večino časa pa je ravno žoga bila v ospredju. Edina »žoga«, ki je meni zanimiva, je badminton žogica oz. perjanica, ali kako se ji pravilno reče. In z badmintonom se je pravzaprav vse začelo. S pomočjo te igre sem pridobil na kondiciji, izgubil odvečne kilograme in tako sem pomladi 2006 sedel na kolo. Takrat še na klasičnega.

To je bilo – razen nekaj redkih primerov iz preteklosti – prvič, da sem sedel na kolo brez namena, da bi se zapeljal v trgovino ali do kolega. Začel sem kolesariti in do srede poletja 2006 naredil svojih prvih tisoč kolesarskih kilometrov v življenju. Enkrat dosežek za takšnega antišportnika. Kolo je po približno šestih letih mirovanja v garaži naenkrat postalo preobremenjeno in je po malem vse začelo škripati. Tako sem se odločil, da si dejansko zaslužim novo kolo in začel sem iskati nekaj primernege zase.

Po nekem naključju sem si zaželel imeti menjalnik Rohloff in ob iskanju koles s tem menjalnikom sem našel zgolj enega proizvajalca klasičnih koles, zraven pa cel kup podjetij, za katera nisem še nikoli slišal in to z nekakšnimi čudnimi kolesi, ki jih nisem še nikoli videl ...

Prvič na ležečem kolesu

Bolj ko sem bral o teh čudnih kolesih, bolj mi je zadeva postajala zanimiva. Kdo pa ne sanja o kolesarjenju brez vsakih bolečin? Saj sem imel dobre podložene kolesarke in dober sedež, ampak po 100 km sem vseeno čutil bolečine v zadnjici. Pa tudi mravljinice v prstih in boleča ramena ...

Tako dolgo sem prebiral spletne strani o ležečih kolesih, da sem se nazadnje odločil za testno vožnjo. Enostavno nisem mogel mimo teh koles – če že kupujem boljše kolo, potem je treba to poskusiti, sem si govoril. Sicer pa kolesa res ne kupuješ vsako leto. In tako sem se najprej odpeljal v Wiener Neustadt in pot podaljšal še za kakšno uro – vse do Uherskega Broda na Češkem.

Občutki so bili nenavadni. V Wiener Neustadtu sem preizkusil kolesi HPvelotechnik in bil navdušen nad to drugačno geometrijo. Na Češko me je v bistvu vleklo zaradi MTB različice ležečega kolesa, ki je precej višje od običajnih ležečkotov in mi je zato, kot novincu, zagon delal precej težav. Nikoli ne bom pozabil, kako sem skušal prečiti križišče sedeč na kolesu in ne peš. Moja trma mi namreč ni pustila, da bi

sestopil in prečil križišče ob kolesu.

Vsakič, ko se je prižgala zelena za pešce, sem se začel pripravljati na štart in preden sem se zganil, je bila spet rdeča. Mislim, da sem na križišču stal kakih 20 minut, preden mi je končno uspelo. In ker sem hotel preizkusiti sposobnost premagovanja klancev s takšnim kolesom, sem se odpravil na najbližji hrib. Sredi ničesar, prvič v življenju, doživim »gumidefekt«. Brez rezervne zračnice, orodja in tlačilke seveda. K sreči sem imel mobilni telefon in uspel priklicati prodajalca, ki se je, kolikor mogoče hitro, pripeljal z rezervno zračnico, na žalost pa brez tlačilke. Malce sem se načakal, ampak ni mi prišlo do živga. Med vzpenjanjem na bližnji hrib sem razmišljal samo še, katero barvo kolesa bi naročil.

Prvič na ležečem triciklu

Sprva nisem niti pomislil na tricikel. Zakaj bi človek potreboval tri kolesa, ko pa lahko povsem brez težav obvladam dvocikel? Pa še omejen si zaradi širine ... No, danes sem drugačnega mnenja. Kar se pa mimoidočih tiče, pa so tako vsi prepričani, da smo ležeči kolesarji invalidi, pa naj bo to na dvociklu ali triciklu.

foto: osebni arhiv

Na tricikel sem pomislil zaradi ideje o potovanju preko Italije in Francije do Atlantskega oceana. Dejansko sem ravno na tej poti pridobil prve izkušnje na takem kolesu. Moj zaključek:

»Kolesarsko potovanje ne more biti bolj udobno kot na triciklu. Pika.«

Tricikel ima kar nekaj prednosti zaradi svojega tretjega kolesa. Največja je zagotovo ta, da ni treba loviti ravnotežja. To še posebej pride prav na daljših vzponih, ko so noge že utrujene in preprosto ne moreš več tako hitro lesti v hrib. Če imaš tri kolesa, se lahko pomikaš tudi 0,5 km/h, če že ne gre hitreje :-), in med tem uživaš v krasni pokrajini, ki te obdaja.

Druga prednost je, da imaš s seboj zmeraj udoben sedež in ti ni treba iskati klopce v senci. Na poti do Atlantskega oceana me je spremljal kolega s klasičnim kolesom in tako sva za počitek zmeraj iskala klopco v senci. Kot zakleto te zmeraj stojijo na soncu – če seveda kakšno najdeš. Ampak kot sem rad kolegu

večkrat poudaril: »Jaz ne rabim klopce v senci, dovolj je že večje drevo ob poti in imam vse, kar potrebujem.«

Prvič na ročnem kolesu

Ko popoln nešportnik najde nek šport, ki ga tako potegne vase, da v njem že pretirava, ima to tudi svoje posledice. Dolge kolesarske ture (tudi do 425 km v enem kosu) in pomanjkanje raztezanja ter drugih vaj je imelo za posledico težave v levem kolenu. Ampak zato še nisem nehal misliti na kolo!

foto: Bikel.com

Ker se ves čas gibljam v bolj specifičnih kolesarskih vodah, sem pristal, kje drugje kot, na ročnem kolesu. Poganjati na roke je precej drugače od nožnega kolesarjenja. Pri slednjem čutiš utrujenost predvsem v nogah, medtem ko si na ročnem kolesu utrujen celostno. Po prvih osmih kilometrih na prostem sem bil kot cunja. Spraševal sem se, koliko kilometrov je sploh mogoče narediti s takšnim kolesom.

In če ne bi bilo Christiana Petra, ki je ravno tisto pomlad organiziral skupinske treninge v Gnasu (Avstrija), verjetno danes ne bi več ročno kolesaril. Tako pa sem po zgolj nekaj kratkih ročnih izletih uspel v skupini premagati kar 75 km dolgo razdaljo. Sploh nisem mogel verjeti, ampak s tem sem dobil nov zagon in veselje do ročnega kolesarjenja.

Tako sedaj poleg srečanj ležečih kolesarjev organiziram tudi srečanja ročnih kolesarjev. Uspelo mi je malo razburkati to ročno sceno ter vzpodbuditi že prisotne ročne kolesarje, da s(m)o bolj aktivni in se udeležujejo/mo tudi klasičnih kolesarskih maratonov.

Res je, da ročno kolesarijo večinoma invalidi, ampak najde se nas kar nekaj, ki lahko hodimo, a kljub temu radi poklekemo, sedemo ali ležemo na ročno kolo. Za nas je to oblika rekreacije, za nekoga, ki je vezan na invalidski voziček, pa neizmerna svoboda in možnost aerobnega športa, s katerim se lahko odpravi celo na kolesarsko potovanje.

Srečno pot, ne glede na obliko kolesa!

Peter Osterveršnik

MOJA PRVA LJUBEZEN

Moja prva ljubezen je bil Jože. V šolo je hodil eno leto pred menoj. Mislim, da sem se vanj zaljubila v 5. razredu OŠ, kjer pač piše Učiti se učiti se učiti se. Bil je ministrant pri maši hudiča. Meni se je zdelo, kot da je bil suženj cerkve. In tudi opazil je, da ga rada gledam. Bil je tako sexy črn in saksofon ali ne vem hudiča kakšno trobilo že. Nekaj že. Tudi smeha je bilo polno. Gledala sem ga kot golobček svojo golobico. V cerkvi, ko sem s sosedo in sošolko, eno od najboljših, hodila k šmarnicam. Saj šmarnice dišijo, ja, so ful cool. Tako kot jaz in Lili. Moja cimra v »odpulnici«, sva pa obe kot Bridget Jones. In tako si zaljubljen na prvi pogled. In tako sem se obnašala tudi jaz. Kot se vsi najstniki. Gledala sem ga z božanskimi očmi. Moja birmanska botra me je malo tolažila, ko sem ga takole srečevala v cerkvi. Jaz sem se smejala, ona pa me je opravljal. Vendarle pa je najboljša birmanska botra in moja spovednica. Jaz bom tudi vezala birmo. Oprostite napaki, tudi jaz bom birmanska botra. Eden iz Podmolnika je vedel za naju, za to nesmrtno ljubezen, kot Romeo in Julija, oz. smrtno. Nesmrtna pa je ena druga moja, ki je zdaj še ne izdam. Ker jaz sem kot sova. FBI in CIA. To samo igram. Vendar je Jože odšel. Odšel je v Nemčijo. S trebuhom za kruhom. Kot knjiga Za dolar človečnosti. Mislim, da je šel za avtokleparja. No, da ne nakladam! Srečala sem ga na trgu pri stolnici, prav njega, ki je marke tam v bivši Jugoslaviji kupoval, tolarje za marke menjal, za lepe barvice. No, skratka, prvi poljub mi je dal na avtu v garaži naše župnijske cerkve. Jaz sem bila pa pečena na njega kot na lonček, ki počí za srečo, Mojca Pokrajculja. Ah, spala bi celo noč, pa ne morem, ker sem zadeta od

ljubezni in od tablet. Od te, prve največje ljubezni je minilo že kar nekaj let. Samo on je zamudil vlak, jaz pa igrala in režirala, skratka umetnica, pa ne da bi bila važna. Majda je najboljša učiteljica dramskega krožka pri cesarski šoli v naši vasi. Igrati ljudem je preprosto kot ljubljenje. Kot tristo ljubezenskih. Veste, kot prva in zadnja, kot sklopka pri avtu, veliko bi lahko še povedala. Pisala mu bom v Nemčijo. Zdaj gotovo popravlja mercedese. Jaz se vozim z najboljšimi mercedesovimi avtobusi, ki so kot piloti. V vasi imamo serijskega morilca, in mislim, da je pilot in se vozi z avtobusom. Po prestani kazni se je poboljšal. Piše, vsak je svoje sreče kovač. Tudi on je imel ljubezen v zaporu. Socialno pedagoginjo. Ampak Toni Brinjavc me bo poročil z zdravnikom. Sam svoj zdravnik, za vsako bolezen raste rožca. Kekec pašteta. Ampak niso vsi župniki dobri, so le minoriti, ki imajo dve maketi v riti. Tudi pesem sem napisala za papeža. Oprosti mi pape. Minoriti in škofijski duhovniki so moji najboljši prijatelji. Prijatelji so tudi v Polju. Kjer te dobro uro kot na TV zrihtajo. Na psihodrami so boljši kot v Ameriki in Kanadi. Tam je mojga strica kap. Cvetje v jeseni. Zavesa je padla, ko je po stopnicah se spotaknila oskarjevka za poljub oskarja. Kako se piše, ne vem. Ko se bom še poročila, ne bom paničarila, jokala, le rekla mu bom, ljubim te, in amen na kamen. Sicer pa nikoli ne veš, na katerem vogalu te čaka ljubezen. Za avtobusom in fanti se ne teče. Ljubezen nam je vsem v norost. Zdravje je mož in mož je zdravje. Vsak dobi, kar si zasluži in to je ideal, in največ kar lahko daš, dobiš tudi nazaj, pa se zdravje povrne. Hipokrat. Ljubezen ni bolezen, ampak ena sama kavica, mavica, milna debilica. In čigumi.

Digul, dagul, strah gre v tabor. Mi gremo na morje. Tudi zobar in injekcija nežna sta super.

Barbara

P.S. Prasica, nikoli ne smeš reči nobenemu, ne mami, ne fantu, ne razbijaj z vrati in delaj po filingu in uči se od živali. Stinga poljublja mojo škaflo z darili. Stanislavska. Partiro. Izabela, kot je moje umetniško ime, nikoli ne bi naredila samomora. Zadnja beseda, nesmrtna, no, sedaj se bom pa izdala, je R. T., mmm moja borovnička. In ne izsiljuj usode. Tonček Brinjavc bo namesto obreda zapel narodno pesem, jaz bom pa zrecitirala eno od tristo ljubezenskih, potem pa se bom onesvestila. In moj mož me bo v toplicah lepo v vodi potopil, zmasiral in se me bo napil. Amen.

GOVORIŠ MI ZNANI JEZIK,
ZVOK, KI SE PRELIVA V DEŽ,
NE, NE ČUTIM IN NE VEM,
KJE V MENI SKRIVAŠ SEBE.
KAM ZBEŽIŠ,
KO ALTAJ NAPADE?
ZLATA MERA ČISTE VODE,
SINONIM ZA GREH — ČIGAV?
BEL ROKAV UMAZAN S SREČO,
LE BESEDE — MI JE ŽAL...
SINONIM SI ZA TRENUTEK,
KI SE RIŠE V SVETLOBI.
VRNI MI SREBRNO LUNO,
GRATIS ZVEZDE, VSE — TAKOJ!
ALTAJ I., II., III.,
IZ ŽELEZA JE SRCE.

BARBARA KALIŠNIK

017
KRALJI
ULICE

INTERVJU - KAMPIRANJE PRED PARLAMENTOM

018
KRALJI
ULICE

Pred dobrim mesecem sem govoril z g. Miroslavom Grujićem in g. Milivojem Vukadinovićem, ki sta takrat že 32. dan iz obupa vztrajala pred državnim zborom in iskala svoje državljanske pravice. Od 02. 11. 2011 namreč nista dobila nadomestila izplačila plač za bolniško, seveda prispevkov za socialno varnost tudi ne. V njunem imenu je 58-letni g. Grujić najprej želel prebrati izjavo za javnost, katero sem zaradi prostorske stiske strnil v bistvo in je ne moremo objaviti v celoti, zato se jima vnaprej opravičujem. »Nesmiselno je, da bolan in poškodovan človek, ne po svoji krivdi, že 32 dni in noči trpi v mrazu in na soncu, zaradi nespoštovanja ustave Republike Slovenije. Generalnemu direktorju ZZZS g. Samu Fakinu lahko povem, da nočeva njegovega denarja, da nočeva, kar ni najino, hočeva le to, kar so nama pokradli. Vsi zaposleni državljani dajemo svoj prispevek v blagajno ZZZS. Da država omogoča najinemu delodajalcu Čukgraf d.o.o., da nama že leto in pol ne izplača najinega denarja, je nedopustno. Ustava RS naj bi veljala za vse enako. Od predsednika do navadnega smrtnika bi morali biti vsi obravnavani enako, vendar to ne drži. Če bi se komu iz »svete hiše« zgodil eksodus podoben najinemu, bi zadevo razrešili v eni uri. Ni važno, ali je levi ali desni, pravi ali napačni. Mi navadni smrtniki smo vse bolj obsojeni na izgubo dostojanstva in trpljenje. Moje izjave so podkrepjene z vsemi potrebnimi originalnimi dokazili, ki si jih zainteresirani lahko pridejo ogledat na svoje lastne oči. Osebam, odgovornim za najin primer, predlagam, da se posvetujejo z mag. Matevžem Krivicem ali dr. Mirom Cerarjem, ki sta po najini presoji kompetentna za razlago 1. in 2. odstavka 50. člena ustave RS. Odgovorne osebe se lahko obrnejo tudi na najine pravnike, ki jih je angažirala varuhinja človekovih pravic ga. Vlasta Nussdorfer. Tej sva neizmerno hvaležna za strokovno pomoč v zvezi z najino nezdružno situacijo. Rada bi se zahvalila vsem dobrim ljudem, predvsem pa gospema, ki nama vsak dan prinašata topel čaj, da lahko spijsava zdravila.«

KU: Koliko časa ste že na bolniški in zakaj?

Miroslav Grujić: Poškodovan sem se 05. 02. 2010 in sem na bolniški že več kot tri leta, razlog je hujša poškodba na delu.

Zakaj sta se odločila protestirati pred DZ?

Miroslav Grujić: Hočeva svoj pošteno prigraran denar, ki nama ga podjetje Čukgraf d.o.o. iz Postojne dolguje od 02. 11. 2011. Svoje pravice sva s kolegom iskala najprej v Postojni na policiji, Inšpektoratu za delo, ZZZS-ju, DURS-u in ostalih ustanovah. Dosegla nisva nič, zato sva se iz obupa odločila iti do konca.

foto: Jean Nikolić

Mi lahko razložite, kaj pomeni iti do konca?

Miroslav Grujić: Tu bova, dokler se zadeva ne reši. Od tu naju lahko samo odnesejo v vreči. Zakon jasno določa, da nama je delodajalec dolžan izplačati nadomestilo, ki mu ga kasneje ZZZS povrne, zato ne bova popustila.

Vas je v tem času obiskal kdo od vidnejših politikov in vam kako pomagal?

Miroslav Grujić: Obiskala naju je varuhinja človekovih pravic, ga. Vlasta Nussdorfer, ki se ji neizmerno zahvaljujemo za ves njen trud. Med drugim je angažirala tudi pravno ekipo, ki jo sestavljajo: dr. Klemen Jaklič, uni. dipl. iur.; mag. Gorazd Čibej, uni. dipl. iur.; ter Klemen Babnik, uni. dipl. iur., ki se jim ravno tako resnično zahvaljujemo. Tudi poslanec g. Meh se dnevno ustavi in kakšno rečemo. Obiskala pa naju je tudi ministrica za delo ga. Kopač Mrak, ki je predlagala, da podava izredno odpoved, česar pa ne nameravamo storiti.

Kako bolna prenašata vremenske razmere?

Miroslav Grujić: Kot vidite, sva pokrita z vrečami. Rečeva jim kar mrtvaške vreče. Malo se skrivava pod dežniki in zavijeva v spalno vrečo. Druge možnosti nimava. Morava zdržati vse, kar nama mati narava vrže pred noge. Rubežniki so skoraj že na poti, opomini čakajo doma, denarja za plačilo pa nimava. Poleg tega jemljeva precej zdravil, toda zdržala bova, ker nimava druge izbire.

S čim bi bili zadovoljni?

Miroslav Grujić: Zadovoljna bova s svojim denarjem. Nočeva ničesar drugega, hočeva le svoje.

Ali imate urejene vse potrebne dokumente za dokazilo svojih zahtev?

Miroslav Grujić: Seveda! Imam cel kup potrdil. Od travmatologa, psihiatra, psihologa, nevrologa in kardiologa. Tu je kompletna dokumentacija poškodbe na delu in vse potrebno za invalidsko upokojeitev.

Kaj se je pa vam zgodilo, da ste morali na bolniško?

Milivoje Vukadinović: Leta 2010 sem imel operacijo raka, kasneje sem zbolel za močno depresijo in od takrat sem na bolniški. Tudi sam imam vsa potrebna dokazila.

Bi se vrnili delat k istemu delodajalcu, če se stvar uredi?

Milivoje Vukadinović: Nikoli! Dobro naju je

izigral. Obama je dolžan denar že od 02. 11. 2011. Le osel gre dvakrat na led.

Bi radi kaj sporočili našim sodiščem, politikom in podjetnikom?

Milivoje Vukadinović: Vsak dan je vse več ljudi na cesti. Pomislite na njih in se zresnite. Želiva si tudi, da naju obiščeta predsednica vlade in predsednik države in izpolnita svojo prisego, da bosta ščitila interese svojih državljanov.

Kakšno je vaše trenutno finančno stanje?

Milivoje Vukadinović: Rubežniki so pred vrati in tudi opomini me čakajo. Doma je težko, rabimo službe.

Za konec bi vas vprašal, kaj si mislite o raznih izjavah na vaš račun. Recimo, kako lahko protestirate tako poškodovani in bolni?

Milivoje Vukadinović: Te ljudi bi rad videl, kaj bi storili, če bi bili na mojem mestu. Kako lahko obsojajo nekoga, ki ga ne poznajo in ne vedo, kakšna je njegova stiska? Vabim jih, naj pridejo sem in si ogledajo dokumentacijo ter vprašajo, kar jih zanima.

Želim vama veliko sreče in uspeha pri vašem zahtevku za izplačilo zaostalih plač. Sramota je, da se morajo preprosti in poštene ljudje na tak način boriti proti stroju, ki poganja našo državo.

No, končalo se je tako, da sta na 63. dan kampiranja dosegla svoje (denar je bil na računu) in sta odšla. Vendar je daleč od tega, da bi bila z izidom zadovoljna. Ko sem po končani odisejdi poklical g. Grujića, mi je rekel, da nista zadovoljna, saj nista prejela nobene odločbe. Dobila nista niti zaostalega regresa, valorizacija ni bila obračunana, prav tako ne zamudne obresti. Njuno zadnjo malo zmago je kar nekaj vidnejših politikov, ki nikakor niso bili zaslužni za njun uspeh, izkoristilo za promocijo svoje popularnosti. Kot mrhovinarji so zavohali priložnost, ki je niso mogli izpustiti. Ne bom jih našteval, saj sami vedo kdo so.

Živimo v državi, kjer se mora marsikaj spremeniti. Hočemo delati in biti za dobro opravljeno delo pošteno plačani. Sam jima želim predvsem veliko zdravja in čim manj finančnih problemov.

Upam, da se bodo po 11. juliju, ko bo stopil v veljavo spremenjen 137. člen zakona o delovnih razmerjih, ki na novo določa, da lahko ZZZS zapadlo nadomestilo plače izplača neposredno delavcu, zadeve malce uredile za vse podobne primere, ki se nam nezadržno obetajo.

Jean Nikolić

UPOR PREKLETSTVU DROG

Toliko je bilo stvari, ki so bile prvič, dobrih in slabih, da je zelo težko odločiti se za tisto, ki bi jo postavil v ospredje.

Po tehtnem premisleku se odločim, da bom pisal o rešitvi od prekletstva drog. Heroin me je tako ali drugače spremljal 18 let in kljub vsem poskusom sem se ga rešil šele leta 2008. Rešil?

Kakšna je garancija? Ali res lahko s 100-procentno gotovostjo rečem, da sem rešen? Želel bi reči, da je to to, obljubiti, dati besedo, a toliko je zgodb z drugačnim, nesrečnejšim koncem, toliko padcev in blodenj, da bom previden v obljubah.

Bilo je leto 2008, zame prelomno, nekakšen nov začetek. Zaradi zaljubljenosti in sanjarjenja o drugačnem življenju sem odšel v komuno. Čeprav je sledil še en padec, tisti nesladen odhod iz komune, v zvezi s katerim mi še danes ni jasno, ali sem se zadel ali ne, štejem februar 2008 za leto, ko sem se rešil H. Ni bilo enostavno, ni bilo vse tako mogoče in ni bilo vse tako odločno, a bil je to moj prvi trenutek svobode. Bil je tako šibek in tako nebogljjen, a z vsakim dnem od tistega februarja 2008 je rasel, bil močnejši in z njim sem postal močnejši jaz, ki danes z dvignjeno glavo in odprtimi očmi zrem v prihodnost.

Takrat sem šel prvič preko sebe in obenem je bilo tudi prvič, da sem v nečem vztrajal in nekaj ljubil. Bilo je prvič, da sem nekaj dosegel in izpeljal, čeprav nisem zaključil programa v komuni, nikdar nisem bil z dekletom, v katero sem se zaljubil, nikdar nisem uspel v skupnosti, ki mi je pomagala. Ampak kljub vsem tem neuspehom sem ponosen na svoj prvi veliki uspeh.

Velikokrat razmišljam, kdaj bo nastopil konec borbe, ko lahko dvigneš roke in rečeš: »Naredil sem vse, naprej več ne grem!« Po prehojeni poti mislim, da predaje ni, da Bog ve, koliko je treba narediti, koliko zmorem in katera je moja pot. Počasi se bliža čas, ko bom zaključil program nastanitve v okviru društva Kralji ulice in začel živeti samostojno. Spet nekaj, kar bo prvič, da bom namreč zadevo izpeljal do konca, vztrajal v nečem, zaprl vrata in odprl nova. Pred letom in pol sem po neslavnem odhodu z Mirenskega gradu s 300 € v žepu jezen in čisto na tleh. Imel sem ravno dovolj energije, da sem najel sobico v

Lea Artist Mihalič

samskem domu, odšel na Kralje, najprej do Maje, nato pa še do Tanje, in po dobrem mesecu prišel v nastanitveni program. Moja soba, moj prostor ... po dolgem času bluzenja je bil to končno moj kotiček, kamor sem se lahko zatekel in rekel, da sem tam doma. Počasi bo minilo leto in pol, zapustil ga bom in šel naprej, spet prvič. Kadar koli se ozrem nazaj, si rečem: Saj, bile so na videz tako majhne stvari, skromni koraki, za katere se na prvi pogled zdi, da ne vodijo nikamor, a na koncu je to prava smer. Vse to je moj ponos, majhni koraki z mnogimi padci, ki so vodili bolj ritensko kot kaj drugega, a so naenkrat postali dolga prehojena pot, ki je zaokrožila celoto. Ponosen sem na svojo pot, čeprav jo je bilo na videz tako nemogoče pustiti za sabo.

Mitja Križančič

PRAVLJIČNIH SEDEM

Nona jih je imela šest. Možev. Vsi so šli pred njo. Enega je lovila z nožem po obmorskih ulicah, pa ga ni ujela, veliko kasneje ga pa je ujela infarkt. Samo prvi je bil njena velika ljubezen, je pravila. Tepel jo je in sta se razšla. Velika življenjska ljubezen. Lahko je hrepenela po njem, ker ga ni bilo. Če bi pa bil, bi se pobila. Potem bi tudi bila življenjska ljubezen. Skupaj do smrti, skupaj v smrt. S ta tretjim je lahko šla v posteljo samo, če se ga je prej napila. Do daske. Je pa lepo skrbel za otroke. Peti ji je ukradel avto, ona njemu srce. Slaba menjava, pravim.

Potem je bil še eden z dobro penzijo, ki bi jo lahko podedovala, samo sta se ločila, preden je umrl. Ampak je vseeno stala ob njegovi postelji. Ta je bil šesti. Po drugem je nosil priimek tudi njen sin. S sedmim

Laura Liker

ni bila poročena, je bil precej mlajši in likal ji je obleke. Potem je odšla tudi ona. Na balkonu smo prižgali svečke, da je našla do svojih možev, ki so odšli pred njo. Tistega večera je vzela s sabo tudi

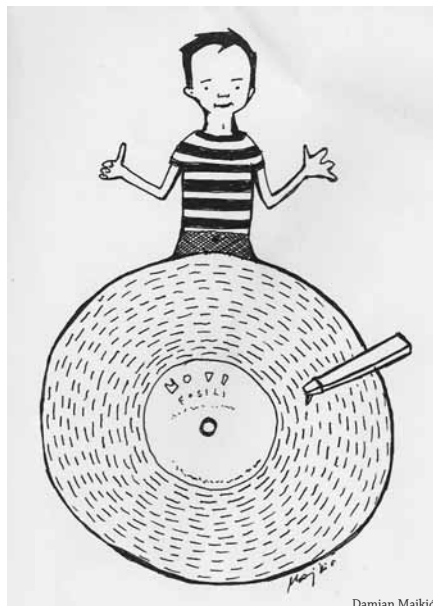
moje granatno jabolko. Še dobro, da ni ostal noben mož.

Muni

NAJLEPŠA PESEM NA SVETU

Otroški spomini so kot slike z Instagrama. Ob robovih zamegljeni in nejasni, a prav zato tudi na nek način magični in fantazijski. Na sredini so barve spominov okrepljene, skorajda ne s tega sveta, a hkrati zrnaste, kar jim daje patino in čar. Prav tak je moj spomin na prvo gramofonsko ploščo, ki sem jo našel na podstrešju v hiši svoje babice. Bržkone je bil to eden od običajnih mojih begov na njeno podstrežje, ki me je navdajalo z mešanico strahu in neustavljive radovednosti. Podstrežje je bilo namreč temno, brez luči, le skozi majhno špranjo je vanj prodirala zunanja svetloba. Po tleh so bile črvice deske, za katere se je zdelo, da se bodo zdaj zdaj zlomile pod težo mojih otroških nog. Ob vsakem koraku so zaškripale, kot bi zaječale in mi grozile, da ne bodo več prenašale ne samo mojega telesa, pač pa tudi moje radovednosti. Ob straneh na podstrešju so bile postavljene stare skrinje in nekaj sodov, v njih pa ... v njih pa vse tisto, kar je takrat burilo mojo otroško domišljijo.

V enem od teh sodov sem tisti dan zatipal nekaj tankega in okroglega. Bila je mala vinilna plošča, le da takrat še nisem vedel, kaj to je. Bil sem star ... hm, pet, šest let? V sodu smo pozneje našli še celo zbirko očetovih starih Jugotonovih plošč na 45 obratov s popularnimi popevkami izvajalcev iz nekdanje Jugoslavije in tistih nekaj z zahoda, ki jih je bilo moč kupiti pri nas. Oče je nato od

Damjan Majkic

nekje privlekel še svoj star gramofon iz šestdesetih let z mono zvočnikom in že precej izdelano gramofonsko iglo. Naučili so me vrteti plošče in moje otroštvo je takrat dobilo povsem novo dimenzijo. Nov, fantazijski svet popularne glasbe, kamor sem bežal znova in znova. To je bilo odkritje, za katerega danes, slabih štirideset let pozneje, lahko rečem, da je pomembno definiralo moje razumevanje sveta. Ure in ure sem preživel ob tistem gramofonu – in ob prvem obhajilu sem dobil boljšega, Iskrinega, čeprav tudi ta še ni imel stereo zvočnikov. Sprva nobene od plošč nisem poslušal do konca. Ponavadi mi je sredi pesmi postalo dolgčas in treba je bilo zamenjati ploščo. Razen pri Roccu Granati. Njegova *Marina* se je vedno odvrtila do konca. Kakopak, to je bila najlepša pesem na svetu.

Dolgo časa nisem znal ubesediti tega, kar se je zgodilo med menoj in glasbo. Potem pa sem prebral roman *Zvestoba do groba* Nicka Hornbyja, ki je v knjigi zapisal tole: »Kaj je bilo prej: glasba ali žalost? Ljudi skrbi, če se otroci igrajo s pištolami ali gledajo nasilne filme. Mislijo, da jih bo prevzela kultura nasilja. Nikogar pa ne skrbi, če otroci poslušajo tisoče, dobesedno tisoče pesmi o zlomljenih srcih, zavrnitvah, bolečini, bridkosti in izgubi. Sem poslušal pop glasbo, zato ker sem bil nesrečen? Ali pa sem bil nesrečen, ker sem poslušal pop glasbo?« Tudi sam ne vem odgovora na to vprašanje, a prav to razmerje med pop glasbo in mojimi odraščajočimi občutki je bilo tisto, kar je vzpostavilo uspešno simbiotično razmerje. Ne samo da sem glasbo poslušal, pač pa sem se kot nekdo, ki je bil v šoli pogosto tarča medvrstniškega zbadanja, v svet glasbe tudi zatekal, tam doživljal ekstazo in se v preprostih in prepogosto banalnih zgodbah počutil junaško in poln moči – vse tisto, kar v zunanjem svetu nisem bil. Starši so mi medtem kupili najnovejšo ploščo Novih fosilov in bil sem neznansko srečen. Novi fosili so bili pač najboljša skupina na svetu. In ko sem kmalu zatem dobil še malo ploščo *Računajte na nas* skupine Rani mraz, se je svet zdel popoln: to je bila namreč najlepša pesem na svetu.

Foto: Bontu Petelin

Filozof Theodor Adorno je o popularni glasbi zapisal, da ljudem ponuja plitko tolažbo, ki jo potrebujejo zato, da se naslednje jutro lahko vrnejo v službo v izkoriščevalska mezdna razmerja. Pop glasba naj bi ohranjala status quo, vzpostavljala lažne potrebe, s tem spodbujala potrošnjo in pri življenju ohranjala kulturno industrijo. Vse to bržkone drži. A preprosto se nisem pripravljen odreči prvim in vsem naslednjim spominom – grenkim in sladkim –, ki so prežeti in prepleteni s pop glasbo. Nove fosile so z leti nadomestili drugi pevke in pevci ter skupine, morda bolj resni in poglobljeni, čeprav so v osnovi naslavljali ista občutja kot tista prva plošča, ki sem jo našel na babičinem podstrešju. Posnete so bile nove najlepše pesmi na svetu. Z vinilnih plošč sem jih najprej presnel na kasete, nato na CD-je, zdaj jih s seboj nosim na svojem telefonu.

In včasih, ko me resno prime melanholija, na svojem mp3 predvajalniku poiščem tisto vinilko Novih fosilov, ki sem jo pred časom ponovno našel na podstrešju svojega stanovanja in jo presnel v digitalno obliko. Na njej niso več najlepše pesmi na svetu. A tam so še vedno moji otroški spomini. Ob straneh zamegljeni in nejasni, na sredi pa zarisani v močnih, zrnastih barvah, s čarom in patino.

Roman Kuhar

PRVIČ KRALJICA

PLAPOLALA JE MOJA ČEFURKA V 28. ČLENU MOJEGA ZAKONA.
RUVALA MOJ SPOMIN IZPOD MOJE KORENIN, KI SO TAKRAT RAVNO ZAJTRKOVALE NA PALUBI.
VRVI NIKOLI NI PRIPELA, NIKOLI POPIŠALA IMETJA V ČEFURSKEM MONOLOGU.

IHTIM IN PULIM OBLIKO ŽENSKO.
ČISTIM IN IZPODBIJAM VSE DOKAZE MOJIM REŠETKASTIM ROŽ OB.

PAVLINA.
RUŽA.
VIOLA.
IVA.
ČEFURKA.

VSAKI SEM PLAČALA ZA SPRETNOST OBLIKOVANJE MOJIM PRSI.
VSAKI OMOGOČILA BIVANJE V ZAVETIŠČU NESRAMNIH USTNIC.

POLONA.
RIVA.
VANNESA.
ILIJA.
ČEFURKA.
NOBENA NIKOLI NI POTRKALA OB DVANAJSTIH.
NOBENA POPAZILA MOJ NAGON.

PIA.
REZIKA.
VIDA.
INDIRA.
ČEFURKA.

POPIŠALA SEM NJIHOVA IMETJA.
POPIŠALA SEM VSE, KAR SO Z MENE POŽRLE.
RAZVRALE. VSRKAVALE. IZČRPALE. ČASTILE.

VSEM SEM SE LAGALA, DA JE PRVIČ.

TANJA SAN

Severa

PRVIČ ZA VOLANOM IN MOJ PRVI POBEG

Spominjam se kot bi bilo včeraj. Moja prva vožnja z avtomobilom je bila prava pustolovščina. S prijateljem sva se iz moje domače vasi odpravila proti mestu Gorenje. Pred tem nisem imel sploh nikakršnih izkušenj z vožnjo. No, nekajkrat sem poskusil avto zagnati in speljati, ne pa tudi voziti. Kaj šele da bi vozil v prometu! S prijateljem sva si sposodila avtomobil njegovega očeta, Fiat 750. Saj se še spomnite fičkov? Dandanes je prava redkost srečati tak avto na cesti, takrat pa je bil zelo popularen.

Vse skupaj se je dogajalo poleti, med počitnicami. Ravno sem zaključil sedmi razred osnovne šole, torej sem bil star nekje 13, 14 let. Bil sem tako rekoč še otrok, vendar je bilo takrat na vasi čisto normalno, če je 14-letnik vozil avtomobil. Traktor sem že obvladal, saj sem pomagal doma na kmetiji, o vožnji z avtom pa nisem imel pojma. Pomislil sem, da če že znam voziti traktor, bom z lahkoto obvladal avto. Večkrat sem prosil očeta, če me lahko nauči voziti, vendar je govoril, naj počakam na naslednje poletje. Bil sem najmlajši v svoji družbi, kar je pomenilo tudi, da so vsi ostali prijatelji že vozili ali pa to vsaj poizkusili. Seveda nisem hotel biti nobena izjema. Tako sva se nekega jutra z najboljšim prijateljem usedla v fička, obrnil sem ključ in avto je začel brneti. Še preden sva se dobro zavedla, sva se že vozila po glavni cesti iz vasi! Prijatelj je bil leto starejši od mene in je že kar nekaj časa vozil avto. Tako mi je on pokazal, kako predstavljati, kako voziti in vse, kar sodi zraven. Bil sem živčen, avto je cukal pod mojimi neizkušenimi nogami, spomnim se občutka, da je bil avtomobil preširok, da bi koga srečal na cesti. Bal sem se, kaj bo, če mi nasproti pripelje tovornjak ali kaj podobnega. Na svojo nesrečo sem takrat pred sabo zagledal traktor z obračalnikom. Kar zvrtno se mi je v glavi. Roke so se mi začele tako potiti, da sem skoraj izgubil nadzor nad vozilom. Bil sem pač prepričan, da se nikakor ni možno izogniti takšni mrcini na cesti. Hotel sem pritisniti na zavoro, ker pa sem prvič sedel za volanom, sem pritisnil na gas in se skoraj zaletel v traktor. Traktorist mi je žugal s prstom in se nekaj drl name. Motor je ugasnil sam od sebe in tako sem raje počakal, da se je traktorist izognil meni. Ponovno sem zagnal mašino in po nekaj poskusih mi je uspelo. Roke so se mi tresle in cel čas sem molil, da mi nekako uspe. Seveda sem vozil v prvi prestavi skoraj celo pot in ni odveč predvidevanje, da nama je avto skoraj zakuhal. Nikakor se nisem mogel pripraviti do tega,

da bi peljal nekoliko hitreje, saj se mi je že teh 20 km/h zdelo neverjetno hitro. Po nekaj kilometrih sem začel dobivati občutek za avtomobil in nisem se več počutil tako velikega. Začel sem uživati v vožnji. V Gorenju sva šla v trgovino po sok in potem nazaj proti domu. Seveda mi je avto zopet nekajkrat crknil, preden mi ga je uspelo spraviti v pogon. Potem pa šok. Na poti proti domu sva naletela na policijsko kontrolo prometa. Kaj pa zdaj? Prijatelj, ki je sedel poleg mene v avtu, mi je svetoval: »Ne ustavljaj, samo pelji. Nimaš izpita, zato bova skušala pobegniti.« V glavi so se mi začeli odvijati raznorazni scenariji. Kako razložiti očetu, da so me ustavili policisti, in kaj narediti, če mi vzamejo avto, ki niti ni bil moj. Še preden sem se dobro zavedal, sva že drvela mimo policistov. Seveda je bil policijski avto kaj hitro za nama. Še danes lahko jasno vidim modro-rdeče luči v vzvratnem ogledalu in slišim zvok policijske sirene. Prijatelj mi je dal napotke, kako voziti in kam zaviti. Imela sva srečo, da je bila cesta vijugasta, in ker sva imela nekaj prednosti, mi je prijatelj rekel, naj urno zavijem k prvi hiši na obzorju. Avtomobil sva zapeljala za grmado drv in hitro poskakala iz njega. Skrila sva se na skedenj in čakala, v bistvu sva se tresla od strahu. Pa ne zaradi policistov, bolj zaradi očeta, ki bi naju brez dvoma s pasom čez tazadnjo. Saj je vedel, da se njegov sin vozi z avtom, ampak ni pa mu bilo dovoljeno iz vasi. Zato sva preprosto čakala na to, kaj bo. Po dobri uri, morda celo več, je v skedenj prišel lastnik in želel vedeti, kaj za vraga dela avtomobil pred njegovo hišo. Začela sva teči proti fičotu, on pa za nama, vendar je bil to starejši gospod, tako da sva mu kajpada ušla. Tokrat mi je mašino uspelo zagnati v prvem poskusu, v sili hudič muhe žre, in že sva drvela proti domu. Nikjer se nisva ustavljala, želela sva si samo domov. In tudi tega, da ne bi nihče izvedel, kje sva bila. A ko sva se pripeljala na dvorišče pred prijateljevo kmetijo, naju je njegov oče že čakal. Z veliko muke sva se stresla iz avta, saj je bilo jasno, da naju ne čaka nič dobrega. Imela sva tako smolo, da so policisti, ki so naju lovili, prepoznali avto in poklicali lastnika, prijateljevega očeta. Ker je vsaka kazn vzgojna, sva dobila za razžagati toliko drv, da sem jih še ponoči sanjal. Tisto poletje nisem več sedel za volan.

Perice

KAKO SEM PRVIČ ...

Spet je na vrsti tematska številka in najbrž ste že opazili, da je tema tokratne številke prvič. Na prvi pogled se mi je zdelo na to temo pisati lažje, kot se je bilo naučiti voziti kolo. Toda hitro sem ugotovil, da to še zdaleč ni res. Resda je tema široka in izbira velika, toda odločiti se med vsemi življenjskimi dogodivščinami je bilo (vsaj meni) težko. Lahko bi pisal o prvem spolnem doživetju, ko sem po koncu akta odhitel v kuhinjo, saj sem si moral najprej narediti sendvič, ker so se mi tako šibila kolena, da sem se moral nujno okrepčati. Ali o prvem samostojnem potovanju ali o ... Nešteto je stvari, ki sem jih doživel prvič (?). Naposled sem se odločil pisati o ljubezni na prvi pogled, ki je še kako resnična. Leta 2002 sem v komuni slišal, da na terapijo prihaja novo dekle. Ker so bila dekleta v občutni manjšini, je med fanti završalo in je seveda zavladala veselica. Prevzel me je poseben občutek, čutil sem namreč, da prihaja punca »mojih sanj«. Ne vprašajte me, kako sem to vedel, saj niti meni ni jasno, kako se je to zgodilo. Prvič sem jo le bežno zagledal, ko je nek večer prišla v center. Ona me ni videla, ker so jo takoj odpeljali v sobo in je do naslednjega dne ni bilo na spregled. Ko smo med odmorom posedali na verandi, je v spremstvu odgovornih prišla mačka in pol. Takrat sva se zares prvič zares zagledala in preskočila je iskra. Ljubezen na prvi pogled! Pravzaprav na drugi, kajti najprej je zagledala moja kolena, ki so ji bila tako všeč, da je preverila, čigava so, in takrat sta se najina pogleda ujela. Na ta račun sva se še mnogokrat pošalila in nasmejala. Ker so stiki med moškimi in ženskami v komuni strogo prepovedani, poleg tega pa sem imel tudi punco v Ljubljani, sva si prvi mesec ljubezenska sporočilca pošlala v vrečah za umazano perilo. Hrepenela sva drug po drugem, hrepenela, kakor hrepeni izgubljeni kavboj v puščavi po požirku vode. Problem je bila punca v Ljubljani. Dnevno sem prejemal njena pisma, poleg tega pa tudi fakse. Bila je zaljubljena do ušes in je seveda zvesto čakala name. Novemu dekletu veze nisem skrival, toda odlašal sem s prekinitvijo veze, saj Ljubljančanki nisem želel streti srca. Ljubezni ne moreš narekovati poti, sicer pa se nisem imel namena zaljubiti. Vse se je zgodilo samo od sebe. Zanimivo je, da mi je zadevo olajšala sama, ko je poslala faks dolg kot očenaš. Terapevt ga je ves penast razgrnil čez cel hodnik, ki je meril vsaj dvajset metrov in mi rekel, da je bil zaradi tega telefon zaseden več ur. Zato ji je tudi prepovedal pošiljanje faksov. Sčasoma sem ji seveda povedal resnico in jo pustil. Nekega dne sva se z novo punco znašla sama na nekih stopnicah. Potegnil sem jo k sebi in jo prvič poljubil. Izgubila sva se v poljubu, vse okoli naju je izginilo, bila sva sama. Od tedaj sva se cele dneve komaj zadrževala, da si ne bi skočila

foto: Jean Nikolic

Lea Artist Mihalic

v objem, zato sva skovala pravi vojaški načrt, ki bi se lahko imenoval recimo »polnočni objem«. Skrivoma sva se dogovorila dobiti ponoči, ko vsi spijo. Prva prepreka najinem načrtu je bila vella. Vella je celonočno bedenje treh fantov pred sobo, kjer spijo punce. Najbrž mi ni treba razlagati, zakaj. Druga velika prepreka pa je bila, da je v tej isti sobi spalo šest punc. Potrebovala sva pomoč znotraj teh dveh krogov. Enostavno sem počakal, da bo na vrsti za vello kakšen od kolegov, ki bi ob dogovorjeni uri druga dva poslal na obhod centra. Naj razložim, da je obhod na sporedu vsako uro. V tem času preverijo prisotnost, saj jo včasih ponoči kdo popiha. Tiste noči sem malo pred eno ponoči pod odejo natlačil oblačila in oblikoval človeško podobo, ki sladko spi. Tudi čevlje sem pustil pred vrati. Potiho sem se prebil do kuhinje, kjer sem se potuhnil in čakal, da gredo fantje na redni obhod. Ko sem slišal, da sta fanta švignila mimo mene, sem jo hitro ucvrl po stopnicah navzgor do nadstropja svoje drage. Kolegu sem za uslugo plačal tri kave in spustil me je v sobo deklet. Takoj sem se podal v akcijo in zlezal v posteljo svoje izvoljenke. Tisto noč so se druge punce pretvarjale, da naju ni v sobi, čeprav so morale trpeti peklenke muke, saj so si vse zagotovo želele moškega dotika. Še sploh, ko sva midva sproščala svojo strast. Spomnim se, da se le ena od njih ni zbudila, ker se je njeno smrčanje mešalo s pridušenimi vzdihljaji najine slasti. Tako sem prvič spal s svojo punco in temu je sledilo še mnogo sladkih noči. Spomin na prvo je najmočnejši. Dokler naju ni nekdo zatožil in so naju ločili, se je bilo prelepo skrivaj ljubiti. Poslali so naju v različna centra in preden sva se spet videla, so pretekli štirje meseci. Zanimivo je, da je eden od odgovornih pomočnikov terapevtov, ki je bil najbolj zahteven in kot oseba pravi težak, čez čas končal pri meni zaradi istega prestopka. Takrat sem bil že sam odgovoren za eno od aktivnosti in prve dni sem mu dal vetra. Kasneje sva postala prijatelja. Drugi, ki so poskusili sprostiti svojo strast, so večinoma slabo končali. Neko punco so na primer dobili, ker je k svojemu dragemu strumno odkorakala čez dvorišče po pesku in jo je bilo kajpak slišati po celem centru, drugi pa so izbrali napačen čas ali prostor. Ker sva čez čas odgovornim dokazala svojo ljubezen, sva dobila svojo sobo in že tam zaživela skupno življenje, v svoji sobici. Z dekletom sva odšla tudi skupaj domov in ostala skupaj vse do danes. Prvi spomini na mnoge stvari so sladki, toda nekateri so neprimerljivo slajši. Prvič s tabo Cat, I'll remember 4ever!

JeanN

PRVIČ V ZAPORU

024
KRALJI
ULICE

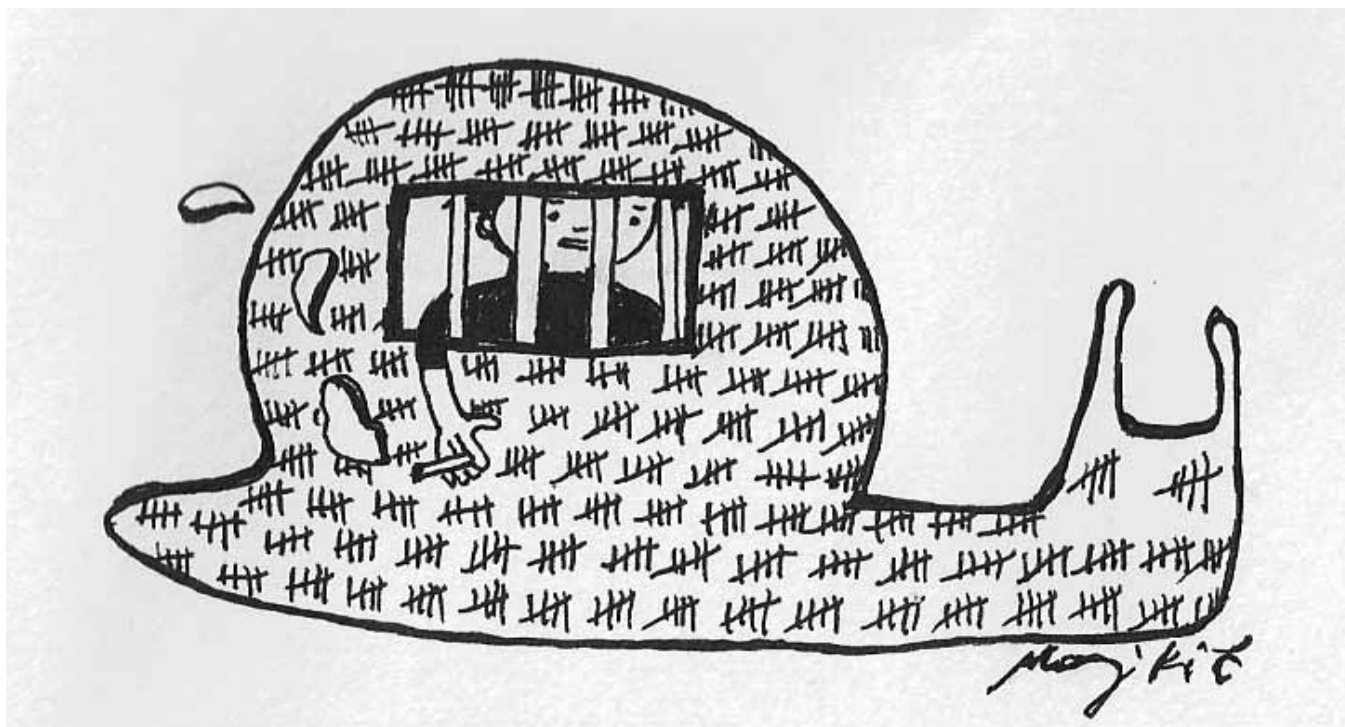
Pred časom se mi je ponudila priložnost, da nekaj časa preživim v priporu in bolje spoznam zapor, ki me je zunaj potrpežljivo čakal vsak dan zadnjih trinajst let. Seveda sem jo rade volje izkoristil. Predhodno sem bil dva dni pridržan v Mostah, potem pa so me poslali v pripor na Povšetovo. Tega sem se po eni strani kar veselil, saj sem si po dveh dneh pridržanja, ko si sam z ničemer, želel malo družbe. Vmes sem šel samo na izlet na preiskavo avtomobila, hišno preiskavo in na krim-tehniko. Tam jih je zelo zanimalo, koliko sem se spremenil v zadnjih petih letih, odkar sem bil nazadnje tam. Že takrat sem imel priložnost pobliže spoznati zapor, ki pa je k sreči nisem izkoristil. Sem pa takrat mislil, da sem v 24 urah, kolikor sem bil pridržan, spoznal smisel zapora. Ujetost. Odločil sem se, nehote, a po svobodni volji, da je čas za nove intenzivne lekcije. Kot da jih že vmes ni bilo dovolj ...

Z vrečko tobaka, ki je takrat postal moj najboljši prijatelj (prej je bila to medicinska konoplja), sem veselo prispel v zapore na Povšetovo. Končno bom zopet med ljudmi. Pozdravili so me z zaporniškim humorjem, ko te, kjer se le da, naplahtajo glede tega, kaj je res in kaj ne. Interneta v zaporih na Povšetovi ni, na sprehodu ne smeš lulat v grmovje, če po kosilu ne oddaš kovinskega noža, pa ni do 200 evrov kazni, ker ga smatrajo za orožje itd. Prvo noč sem prespal v pritličju na zaprtem oddelku pripora, zjutraj pa so me prestavili v prvo nadstropje na odprti oddelek. To je na Povšetovi novost. Razlika je minimalna, vendar postane čez čas zlata vredna. Zgoraj si vsak dopoldan, razen vikendov in praznikov, odprt na hodnik, tako lahko gledaš nove obraze, poslušas nove zgodbe, kaj zamenjaš ali urediš, npr. telefoniraš na stacionarnem telefonu. Pri slednjem moraš biti neviden. Mobitel je bolje uporabljati, ko te po 11:30 zaklenejo v sobo, je namreč prepovedan. Ko si zaklenjen, ni nepovabljenih gostov, ni pa se priporočljivo pogovarjati na glas, ker zna pred vrati s čevlji v rokah stati paznik in trenirati ušesa ali preizkušati novo opremo za lovljenje signala, ki si jo najbolj zagnani kupijo celo sami. Dobijo namreč 50 € dodatka na izsledeni telefon. Ljudje v zaporu smo različnih sort. Odvisniki od drog, pohlepneži, nasilneži, motene osebnosti. Neprimerna otroštva, neprimerne

življenjske izkušnje, neprimerno reševanje problemov. Nismo neprimerni, vendar občasno neprimerno delujemo. V večini se tega vsi zavedamo, a si to nekako opravičimo, da se pač znebimo odgovornosti. Tako je notri in zunaj. Vsi krivi - vsi nedolžni. Takih nas je bilo v sobici, v našem malem apartmaju na morju, pet. Pet prijateljev. V apartmaju smo imeli televizor z desetimi programi, DVD, playstation, radio, šah, karte, knjige, revije, mizo, mizico, pet stolov, dva pograda, posteljo, dvojna vrata, okno. Načeloma velja, da smo v zaporu, vsaj v sobi, kot družina, zunaj pa je vsak po svoje; odnose smo si uredili na podlagi fizične premoči. Če ti je preveč dolgčas, se lahko prijaviš na terapijo (mavrica tablet na recept), lahko tudi prepovedano (droge, zdravila na recept, ki se preprodajajo). Tako zvečer hitreje zaspiš in ti misli ne delajo toliko težav. Terapiji se lahko tudi odrečeš in se odločiš, da boš več časa porabil za razmislek o tem, kaj je smisel lekcije, v kateri smo se znašli. Nekateri ga dojamemo, drugi ga še bodo. Na to žal ne vpliva toliko dolžina zaporne kazni kakor življenje samo. Vse namreč hitro dojameš, potem pa se stvari ponavljajo. Na začetku, ko je še vse novo, čas poteka hitro, kasneje se vleče in padeš v rutino. Postaneš eden izmed mnogih dolgočasnih izdelkov na počasnem tekočem traku v veliki sivi tovarni. Zajtrk, sprehod, kosilo, sprehod, tuš, večerja. Telefon, obiski, paketi, fitnes, kantina, zdravnik. Ko se tega navadiš, ko zveš, »da ti nije dobro, da je važn, da smo vkp, ejga, da nema pravog seksa, dok jaja ne udaraju ob jaja, tega na Povšetovi k sreči ni, in da ns botaničarje itak boli kurac, k mammo dnar«, potem lahko končno začneš robijat (prestajati kazen) tako, kot se spodobi. Vsakdanje vprašanje je samo še: »Kad si došao jučer?«

Ko sem prišel na prostost, sem se s pomočjo stare prijateljice znebil prijatelja, ki me je pospremil v pripor. Zdaj bolj cenim fizično svobodo, življenje in ljudi, ki jih imam rad, poleg tega pa vse male stvari vsakdanjega življenja. Vprašanje je, koliko časa bo to trajalo. Vsem, ki delijo te občutke, želim, da bo trajalo večno in da jim ne bi bilo treba ponavljati lekcije. Sam si je zagotovo ne želim.

Kuhar

Damjan Malik

PRVIČ, AMPAK NE ZADNJIČ!

»Kam bi šla? Izberi,« je ati kazal na zemljevid in me spraševal, kam si želim. Oh, seveda, brez pomisleka sem odgovorila: »Miami, ZDA!«, popolnoma navdušena nad idejo, da bi poležavala v paradižu in pohajkovala po ulicah velike in svetovno znane, popularne Amerike. In tako je tudi bilo. Izbrala sem si Ameriko in čez 2 meseca je oče prišel v mojo sobo in na mizo vrgel letalske karte. Pogledala sem in pisalo je LJ/MIAMI. Ati nama je pri mojih 16 letih plačal potovanje v Ameriko. Menil je, da sem dovolj stara, da doživim prvo potovanje, prvo letalo in prvi potep in to ni bilo kar tako, bilo je čezoceansko doživetje. Seveda se v Miami potuje pozimi, saj je takrat tam poletje, in ob enih jutraj je ati potrkal na moja vrata sobe: »Maja, vstani, gremo na avion.« Letela sva iz Benetk do letališča Charles de Gaulle in potem z Boeingom 747 direktni let Francija–Miami. Do Benetk smo se vozili kake 4 ure, bila sem vsa živčna, oblečena februarско. Nogavice, čevlji do gležnja, bunda, šal, rokavice. Največji strah je bilo letenje z letalom. »Ati, ali imajo rešilne čolne za vsak primer? Ati, kaj pa če bi imeli za vsakega padalo, in ali ga imajo, ati, kaj če crkne motor? Zakaj moraš izklopiti mobilni na avionu? Kaj pa če moram poklicati pomoč, če bomo strmoglavili?« so bila takšna in drugačna vprašanja. Moj fotr je doživljal že nepotrpežljive napade in mi odgovarjal na vsako moje butasto vprašanje. Res, to je bil pravi strah. Prišli smo na letališče Marco Polo. Pri vhodu smo se poslovili, nakar je bil čas, da se vkrcava. Zadel me je šok, saj je bil tip letala McDonald Douglas, kar pomeni, da je imel motorje na repu in prav tako vhod v letalo. Kaj?! Pri vsem tem strahu moram noter mimo motorjev? Kakšna groza! Za trenutek sem se ustavila, nakar me je moral ati poriniti, da sem sploh krenila do sedežev. Vzlet je bil adrenalinski in bilo mi je všeč. Celo uro in pol do Francije je ati neprestano govoril: »Poglej Alpe. Poglej, kako so lepe, pokukaj ven,« jaz pa sem vsakokrat zastirala okna do konca, da ja ne bi gledala dol. Ko me je končno prisilil, naj pogledam ven, sem od groze na glavo poveznila škrnicelj in tako ostala, dokler nismo pristali. Da je oče umiral od smeha, ni treba dodati, saj so že fotografije dovolj zgovorne. V Franciji sva se vkrcala na Boeing 747. Mislim, da tako velikega stroja še nikoli nisem videla. Bilo je po 11. septembru in varnost na letališču je bila poostrena. Ko smo hodili po terminalu, so bili na vsakem izhodu vojaki z mitraljezi. Od šoka nad letenjem in vsega novega sem vsakemu vojaku, ki je šel mimo nas, dvignila roke v znak predaje, kot bi bila malo trčena, ati pa me je opozoril, da ne prežijo name, ampak so tu zaradi varnosti. Vzlet je bil fantastičen. Mislim, da nikoli nisem občutila takšne sile. Od vsega hudega sem se odločila, da se napijem, saj nisem mogla zatisniti oči. Popila sem približno 7 kozarčkov po 0,3 viskija in tudi ati je »proslavljal.« Pristala sva v Miamiju. Ko sva stopila iz avta, se mi je zavrtelo kot opici, saj je bilo tam celih 39 stopinj, bila sem rahlo opita in seveda v oblekah za zimo. Da je bilo vse skupaj še bolj smešno, je bilo letališče opremljeno

Lea Artist Mihalič

v mavričnih barvnih steklih, zato sem hodila, kot bi me nekdo narobe navil. Vse se mi je mavrično svetilo. Prvi teden Miamija je bil čudovit. Ob poletnih jutrih sva zajtrkovala njihove najboljše mafine in toaste. Popolnoma drugačni so od evropskih. So veliko bolj masleni, toasti pa bogato obloženi in predvsem večji. Kopala sva se po cel dan, čeprav v vodo nisem upala dlje kot do pasu. To je bilo tudi prepovedano zaradi močnih tokov. Pesek na plaži je tako razgret, da resno lahko dobiš opekline, in vsi nosijo opanke. Odpade misel na to, da bi šel s prsti skozi pesek. Seveda ni bilo možnosti, da bi kam odhajala v lastni režiji, saj je ati budno pazil name. Kako ne bi, bila sem pač 16-letnica. Ker govorim tekoče špansko in je polovica Miamija špansko govorečih Latinov, sem si malce privoščila očeta; na avtobusih ali plažah sem klepetala z ljudmi in velikokrat izjavila, da je moški zraven mene begunec ali pa gluhi. Neka gospa mu je dala 5 dolarjev, oče je samo debelo gledal, nakar je ugotovil, da sem se pošalila. Seveda me je kot pubertetnico hudo imelo, da bi odšla v kak ameriški disko, vendar se ati ni dal prepričati. Nadaljevala sva pot proti Orlandu, kjer sva obiskala večino zabavišnih parkov. Rečem lahko samo, da je bilo izjemno! Od najboljših vlakov smrti in delfinov, ki sem jih božala, do najboljših restavracij all you can eat buffet, kjer si si naložil hrane, kolikor si jo pozelel. Krenila sva še proti Mississippiju, Alabami in Teksasu. V Dallasu sva uživala v mestu. Nikoli ne bom pozabila, kako sem na neki avtobusni postaji naročila nacho čips z nacho polivko in se potem nad tem zmrdovala. Od daleč me je opazoval brezdomec, ki je videl, da sem jed porinila na stran. Pristopil je in me vprašal: »Are you gonna eat that?« Odkimala sem, on pa je ročno pobral vse in se zahvalil. To je bilo moje prvo potovanje. Do svojega današnjega 26-ega leta se jih je še ogromno zvrstilo. Najbolj pogrešam Ameriko, saj je zame dežela sanj in ta rek ni zastoj. Bilo je prvič, ampak nekoč se bom vrnila in ne bo zadnjič.

Maja Klemenčič

LJUDSKA KUHA - ZABELJENI KROMPIRJEVI CMOKI

Sestavine:

6 srednje velikih krompirjev
žlica margarine
čebula
šopek peteršilja
moka
jajce
sol

Priprava:

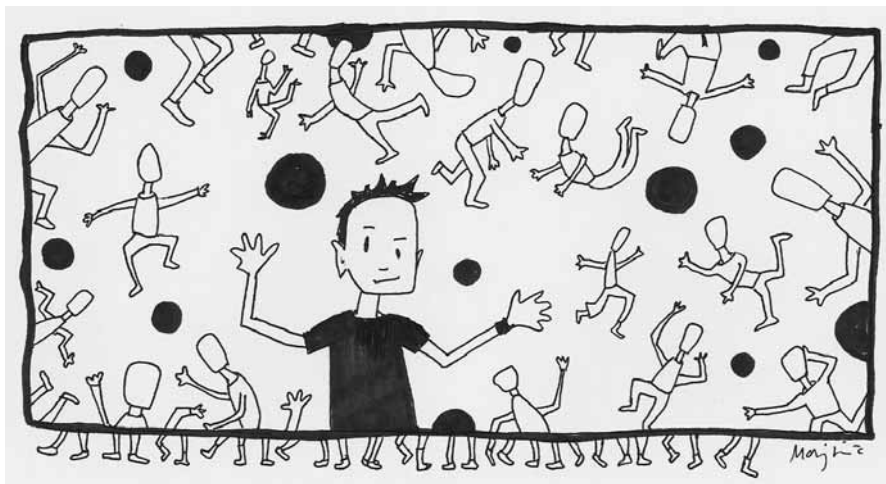
Krompir skuhamo, pretlačimo in solimo. Na maslu zarumenimo čebulo in peteršilj ter s tem zabelimo krompir, dodamo jajce in toliko moke, da zgnetemo gladko krompirjevo testo. Oblikujemo za drobno jabolko velike cmoke in jih kuhamo v slani vodi 15 minut. Zabelimo z drobtinicami.

Helena Koren

IGRA

026
KRALJI
ULICE

Počni. Našao sam se, ne znam ni sam kako, na podijumu za ples. Okružen i udaran igračima. I sam sam udarao druge igrače u... Stani. Šta kaže? Kaže da je i on udarao druge kao što su i drugi udarali njega. Počni. I sam sam udarao druge igrače u zagušljivoj sali. Napadao sam kezeći se. Udarao laktovima, pesnicama, grizao, čupao... Dosta! Usta su oklembesena kao pseće uši i jedva uspevam da se odbranim... Dosta! Noge grčevito vučem po podu. Dosta! Već nejasno vidim od znoja koji se cedi ispod kose i sa čela. Oči me peku. Stani. Šta kaže? Žali se da je umoran, da ga peku oči. Počni. Zaboravio sam kad sam napravio prvi pokret, prvi obrt, zaboravilo se. Korak nalevo, korak nadesno, pokret nogama unapred, pokret nogu unazad, okret ka orkestru, okret od orkestra... Dosta! Utrnule noge sad igraju same. One nisu više moje. Stani. Nisu tvoje... Misliš da noge nisu više tvoje... Da, čini mi se da upravo to govori, da noge, valjda, više nisu njegove. Počni. One nisu više... Dosta! Same se kreću, bez naredbe iz glave. Klecaju po ritmu. Podseti me da su moje samo sećanje da me i sad bole. Ne osećam više, ne, ne više, ali pamtim da sam imao jake bolove. Dosta! Pamtim. Samo sećanje učini da me i sad bole. Dosta! Strašno je bolelo posle... Dosta! Taj početak je bio najteži. Bačen u igru čije korake ne znam, ne razumem. Ipak, korak-dva i nauči se. Nešto sam sam osetio, nešto video iz nezgrapnih, pogrešnih koraka drugih, nešto preuzeo što je valjalo, a onda je lako: samo ponavljaš. Da bi, s vremenom, i sama lakoća postala teška. Čudno, evo traje večnost a orkestar nikako da napravi pauzu. Stani. Tiše, zatvori vrata. Počni. Igrači su premoreni. Dosta! Samo što sam otkrio prave korake, tek što sam nekoliko krugova odigrao, zadovoljan što pogađam i držim ritam, a orkestar odjedanput odsvira nešto deseto. Kome da se žalim? Do orkestra ne mogu da dođem. Stani. Ha-ha, do orkestra ne može da dođe... Slušaj ga, majke ti, hi-hi. On se nama jada što ne može... Počni. Do orkestra ne mogu da dođem. Ha-hi. Stani. Ha-hi. Dosta, počni. Čitava snaga mi je usredsređena na to da ostanem na podijumu, da se dokopam centra podijuma. Ne smem ni da pomislim da napustim... Dosta! Pravim greške u koracima, batrgam se utrnuhim nogama kao klovn. Sam sebi izgledam bedno i smešno. Kome da se žalim? Dosta! Jedem svoj znoj, pijem svoj... Dosta! A onda i nove korake nabubam, opet pravi koraci za pravi ritam. Samo... sa razumevanjem imam teškoće. Stani. Sa razumevanjem ima problema... Rekao je teškoća. Dobro, dobro, svejedno. Na

Damjan Majkić

šta li misliš kad ne razumeš? To jest ne na šta misliš, nego šta misli pod tim da ne razume? Na šta li misli? Nemoj mi slegati ramenima, počni. To je igra bez kraja. Naporno je igrati i praviti okrete, i biti najbolji i uvek u centru, mlatarati rukama, odgovarati druge da te ne izbace iz centra i zauzmu teško osvojeno mesto, i braniti se od podmuklih udaraca, i poskakivati nogama bez... Dosta! Igrači su iscedeni. Dosta! Ponavljam korake. I to sada radim trajavo. Otaljavam, ali igram! Ali orkestar... Stani. Jesi li zatvorio? Počni. Zar sam ja samo muva? Dosta! Plašio sam se, priznajem... Dosta! Kraj sad grakće u mojoj glavi. Ne želeći, priželjkujem ga. Ovako ulubljen i iznuren. Tako... Dosta! Dosta!!! Čutite već minut, želite li da nastavim? Gospodine?! Njemu je teško?! Jadan on... Ne podnosim ih više! Samo žaljenje i žaljenje... dosta mi ih je! Njemu je teško... Šta je on, jedini? Sit sam i žalbi i ljudi i ljudi i žalbi... Želite li da nastavim? Njemu je teško!!! Gospodine? Šta kaže? Ajde, kaži šta još kaže, počni. Kaže da su mu govorili da ne sme stati. Da su mu govorili da i drugi igraju. Da on nije poseban, drugačiji. Biće da je on to mislio. Kako je on rekao? Citiram, a, činilo mi se. To je to? Dobro, šta još? Rekao je da su nastavljali sa optužbama da je nezahvalnik, govorili mu da ne umišlja da je drugima lako. Biće da je i to mislio. A i da nije mislio to... Stani. Ti misliš da jeste i da nije lako? Ne znam, rekao je, i mislio sam to, ah, i nisam to mislio. Dobro, počni. Samo sam osećao jednu istinu: meni nije lako. Dosta! I ništa drugo. Uživao? Jesam. Na trenutke i sad uživam. Ali čemu sve to? Pomirljiv? I to. Podjednaki su bili trenuci sreće, uživanja i resignacije. Nije umor bio od bola... Što me gledaš? Ne prekidate me. Je li trebalo da stanem? Ne, ne, nastavi, smešan mi je, uživam. Postaju pesnici kad oseate da nije još mnogo ostalo... Počni. Nije umor bio od bola i napora upotrebljenog za igru, niti zbog preterane sreće u njenoj lepoti. I? mi se zaglavilo u grlu. Njegovo čemu? me guši. Dok sam mlatarao nogama u ritmu

melodije, osećao sam se kao profesionalac. Ali sam osećao da se gubim čim bih počeo da zastajem. Poražen, sam sam sebi ponavljao tu reč kad sam se udaljavao od centra u kom sam blistao i bližio se lagano ivici podijuma. Mnogi su već ispalili. Ali muzika zbog toga nije prestala, o naprotiv, osim u ušima palih. Tempo se ubrzavao, zvuk pojačavao dok su novi igrači uskakali zakrčujući podijum svojim trupovima. Puni života, gurali su se laktovima. Iskusnim pokretima profesionalnih igrača odgurivali su guzicama, udarali kolenima. Tada je nastalo pravo takmičenje. Veselo i krvavo. Pomahnitalo i tužno. Lica igrača koji su ostali na nogama zasijaše. Pomahnitalo se... Stani. Sporije. Počni. Pomahnitalo se smeju palim, tužnim, krvavim igračima na podijumu sale. Dosta! Gubim snagu. Ja sam umoren igrač... Stani. C-c-c... Što ste se uzvrpoljili? Sedite, ajde, sedite. Jeste li dobro? Da... donesem vode, da vam obrišem čelo ili... Umukni. Šta će mi voda? Šta još imamo tu? Ima li još nešto? Ima još, mmm, cirka šes'-sedam redova. Kaže da ga je, citiram, bujica vodila vodopadu s kojeg su mnogi pali. Dalje kaže da je na kraju svoje igre, dok je uzdignutih nogu padao, uhvatio pogled profesionalnog igrača iz centra, igrača koji je bio nov, pun snage. Stani. Počni. Bujica me vodi vodopadu... Dosta. Počni. Krotitelj igre – crte lica i pokreti njegovog tela iskazivali su tu misao. Plakao sam dok sam usporeno tonuo. On mi se smejao kao pobednik. Ali iznad njegovog pogleda, oko njegovih očiju, već su se okupljale graške znoja. Čelo se boralo od napora. Sažalio sam se na njega i nagradio njegov ples osmehom. Stani. Ima još mnogo? Ne, samo još: Tempo se ubrzavao, kaže, i zvuk muzike pojačavao se sve dok nije utihnulo u njegovim ušima... Nema više? Ne više. Dobro. Sledeći...

Miloš Stošić (Liceulice)

MOJ PRVIČ - IZ OSNOVNOŠOLKE MED DIJAKINJE

Moj pogled na šolo je danes drugačen. Ni se spremenila šola, pač pa jaz in moje razmišljanje. Kar težko je verjeti, da sem se celih devet let, dan za dnem, vzpenjala po istem stopnišču in istih hodnikih. Včasih veselo, včasih prestrašeno in zaskrbljeno. Ko sem bila mlajša, šole sploh nisem jemala resno. Zame je bil to le prostor, kjer sem se lahko družila s svojimi sošolci. Sedaj na vse to gledam drugače. V šolo vstopam z željo po novem znanju, čeprav ne maram vseh predmetov. Spoznala sem, da sem lahko povsod najboljša, če se le potrudim. Da si smem dovoliti delati napake in se iz njih učiti in da se moram, ko padem, vedno znova pobrati. Mislim, da mi je šola pomagala razumeti mnoge stvari, ki jih prej nisem razumela, ne glede na to, ali imajo kakšno povezavo s šolo ali ne. Vendar mi to ne bi nikoli uspelo, če ne bi bilo učiteljev, ki te razumejo in verjamejo vate, ko sam tega ne zmoreš. Včasih te vzpodbujajo in včasih kaznujejo, včasih so resni in včasih nasmejani in šaljivi. Ne glede na vse, vsak od njih šolo dela enkratno in vesela sem, da sem imela poleg sebe ljudi, ki so me vedno usmerjali v pravo smer. Še zdaj ne morem verjeti, kako zelo sem se navezala na prostore in le da je včasih vse skupaj res zelo naporno. Vedno sem govorila, kako komaj čakam dan, ko bom odšla, vendar mi je sedaj, ko pomislim na to, težko že ob misli, da bom morala pogledati proti njej in si reči: »Zbogom, osnovna šola.« To ne bo enostavno, saj se ob tem spomnim vseh zanimivih stvari, ki sem jih doživela, in vsega, česar sem se

Nazaj v šolo

027
KRALJI
ULICE

Vir internet

naučila. Mogoče me je tudi strah, kaj me čaka v prihodnosti in ali se bom lahko soočila z vsemi izzivi, ki mi jih bo prinesla srednja šola. Vsekakor pa sem vesela, da bom napredovala in pridobila še več znanja in izkušenj. Izobrazba je pomemben del življenja, zato bom z velikim navdušenjem vstopila na gimnazijsko dvorišče, večkrat globoko vdihnila in se prepustila vsem novim občutkom, dogodivščinam, ljudem in izkušnjam. Postala bom dijakinja. Prvič v življenju bom veliko bolj samostojna,

veliko bolj odvisna od lastnih odločitev in izkušenj. Ni vsak prvič dober ali pozitiven, a moj prvič, moj dijaški prvič, nima negativnega podtona. Ne dovolim, da bi ga imel. Je moj prvič in sprejela ga bom z odprtim srcem. Zagotovo v podzavesti obstajajo mali strahovi in tudi kakšna negotovost. Prvič bom po devetih letih stala v drugem prostoru, obkrožena s tujimi ljudmi. Vendar me je že mama pomirila, ko mi je razložila in me pravzaprav spomnila, da vsi enkrat doživimo enako ali vsaj podobno izkušnjo. Čez nekaj dni odhajam na počitnice v Kanado in prepričana sem, da me bo ravno ta izkušnja dobro pripravila na prehod v drugo šolo, drug kraj. Vsi strahovi, predvsem tisti o najstniškem nasilju, bodo ostali tam, kjer jim je mesto – zavedala se jih bom, a za nič na svetu jim ne bom dovolila, da me premagajo ali me ohromijo. Le pogum, le pogum ... Prvič tudi pišem besedilo za članek. Kako mi je šlo?

Lepe počitnice, lep oddih od šole in mogoče se srečamo jeseni,

Nena Sole

Vir internet

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Alma M. Karlin: Poti
KJE: Ljubljanski grad, Peterokotni stolp
KDAJ: 13. 6. - 1. 9. (9.00 - 21.00)

KAJ: Kolo, 5200 let (Kolo, simbol razvoja - Ljubljanski grad, simbol prestolnice; umetniška inštalacija)
KJE: Ljubljanski grad, Kazemate
KDAJ: 29. 5. - 15. 9. (9.00 - 21.00)

KAJ: likovna razstava Življenje na Gradu v otroških likovnih delih
KJE: Ljubljanski grad, Razgledni stolp, stopnišče
KDAJ: 30. 4. - 1. 9. (9.00 - 21.00)

KAJ: razstava likovnih del mladih ustvarjalcev OŠ Zadobrova
KJE: Knjižnica Polje, Zadobrovska cesta 1
KDAJ: od 1. 6. do 31. 8.

KAJ: razstava izdelkov Vrtec Znajček
KJE: Knjižnica Zalog, Zaloška cesta 220
KDAJ: 23. 6. - 18. 8.

KAJ: razstava čipk Klekljana čipka
KJE: Knjižnica dr. France Škerl, Vojkova cesta 87A
KDAJ: 3. 6. - 30. 8.

KAJ: razstava Glasbila - od klavirja do ropotuljice
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, mediateka
KDAJ: 4. 6. - 31. 8.

KAJ: fotografska razstava Odsevi - Sonja Ravbar
KJE: Knjižnica Glinškova ploščad, Glinškova ploščad 11a
KDAJ: 3. 7. - 30. 8.

KAJ: fotografska razstava Borze znanja - Dotik soli, Marko Peric
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 1. nadstropje
KDAJ: 31. 6. - 30. 8.

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Knjižnica pod krošnjami (brezplačno branje, listanje in novost: tudi e-branje)
KJE: Ljubljanski grad, pod kostanjem na dvorišču Ljubljanskega gradu
KDAJ: celoten avgust, vsak petek, soboto in nedeljo od 10. do 20. ure in
Bralna glasba v živo:
11. 8. ob 11.00: Duo Limonium (Ljiljana Kobal - flavta, Mladen Bucić - kitara)

Jana

18. 8. ob 11.00: Nina Kodrič, Asja Grauf - flavti

25. 8. ob 11.00: Boris Šinigoj - lutnja

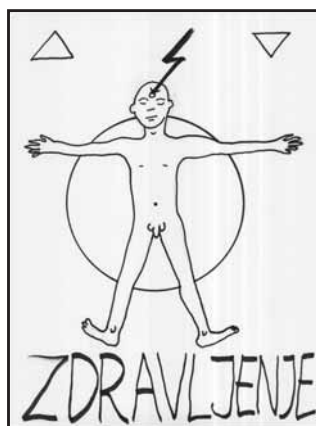
Razno

KAJ: srednjeveški tabor (prikaz življenja srednjeveških vitezov)
KJE: Ljubljanski grad, grajski park
KDAJ: 4. 8., 11. 8., 18. 8. in 23. 8. od 10.00 - 19.00

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov:
urednistvo@kraljiulice.org.

NIKOV CESTNI TAROT 8

Med zapuščino našega striparja Nika Kneza je tudi načrt za zbirko 36 kart, ki naj bi po avtorjevem mnenju prikazovale najpomembnejše pojme cestnega življenja. Vsak mesec tu objavljamo tri od teh kart. K vsaki je Nikov prijatelj Marko - Kavica zapisal še nekaj besed svojega komentara.

Zdravljenje je povezano z medicino. Medicina pa dela čudeže. Več ne smem povedati, ker delam za ameriške vrabce.

Upanje umre zadnje. Imam prijateljico, ki vedno reče: »Zdajle ti ne dam, ampak upanje pa še je ...« Več ne smem povedati, ker delam za fazane.

Luzerji smo vsi, ki izgubljammo dobljene bitke. Več ne smem povedati, ker delam za cejlonske orle.

OGLASNA DESKA

Posredovalnica rabljenih predmetov vam pošilja vroče pozdrave. Oglasite se v senci Poljanske ceste 14, kjer najdete najrazličnejše pripomočke za hlajenje in počitnice, tudi za dom in prosti čas. Vabimo vas tudi na brkljanje v skladiščne prostore na ulici Milana Majcna 4, vsak torek in četrtek od 14. do 17. ure. PRP tim

Kupim Tomos avtomatik za nizko ceno. Tel. 070 626 701

Potreboval bi manjši (mini) hladilnik, če bi mi ga lahko kdo podaril. Že vnaprej hvala, pokličete pa me lahko na tel. 051 208 638, Andrej

Udeleženci glasbene delavnice in delavnice izdelovanja instrumentov iz recikliranih materialov so pod vodstvom mentorja Iztoka Korena v marcu izdali CD z naslovom Ulične žvrgoljivosti. Naročila nanj sprejemamo preko mejla: urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, CD pa je že možno kupiti tudi pri naših prodajalcih. Cena znaša 2 €.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsako sredo od 15h - 17h v Športni center Bežigrad (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Ponosno obveščamo kupce revije in vse morebitne interese, da je v prednovoletnem času izšla zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadoglasov, imenovana Tlakovanke (po ceni 4 €). Sprejemamo naročila preko mejla urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, dostopna pa je tudi pri naših prodajalcih. Vabljeni k nakupu!

029
KRALJI
ULICE

PODPIRAM!

Prodajalec Srečko Pogladič je o sebi povedal:

»Sem dokaj nov prodajalec časopisa, vendar imam že veliko stalnih strank. Ena izmed njih je gospa Alenka, ki vodi prodajalno s pivom na Starem trgu. Je zelo prijazna in nasmejana in rada kupi časopis. Prodaja časopisa mi pomeni dodaten vir zaslužka.«

Kupka Alenka je o prodajalcu Srečku povedala:

»Podpiram in rada berem časopis Kralji ulice. Všeč mi je, da lahko ljudje na takšen način razvijajo svojo ustvarjalnost in izrazijo svoje mišljenje in občutke. Po drugi strani pa si s prodajo lahko zagotovijo osnovne življenjske potrebe. Srečko je zelo pošten prodajalec in mu z veseljem dam kakšen evro.«

Pripravila Klavdija Krapež

foto: minidež

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

6. 7. >> Lep pozdrav! No, pa je nastopil čas dopusta in nekdo tam zgoraj me mora imeti rad, saj sem v Izoli pred Hoferjem zagledal Kralja s št. 27, Marija sedmica. Sedajle pa z veseljem prebiram vsebine. To je namreč edina revija, ki jo res z veseljem kupim redno za 2€. Ja, vedno dam nekaj več, ker se za resnične novice splača plačati. Imam predlog. Pošljite kak izvod v naš parlament, da bodo začutili to energijo v resničnih zgodbah... Veliko uspehov in hvala ker ste, Uroš Sedej

Šale

Na razgovoru za službo vpraša kadrovnik kandidata:

»Ali mislite, da zmorete različna dela?!«

»Zagotovo,« odvrne kandidat prepričano. »V zadnjih štirih mesecih sem zamenjal vsaj deset služb!«

Zmajček

Kriminalca sta sedela v zaporu, eden zaradi tatvine ure, drugi zaradi kraje krave. Takole sta si krajšala čas:

»Koliko je ura?« je vprašal kravji tat.

»Čas je za molžo,« je odvrnil tat ure.

Zmajček

030
KRALJI
ULICE

Nik - posthumno

MAGIČNI LIK

pripravila: Helena Koren

Vodoravno in navpično:

- (1) Velika, zelo strupena azijska kača,
- (2) ikravec, kamnina, sestavljena iz jajčastih drobnopoznatih skupkov,
- (3) razmočena zemlja,
- (4) takt,
- (5) najmanjši delci kemičnih elementov.

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

Aforizmi

MERCATOR, NAŠ NAJBOLJŠI SOSED, SE OD SEDAJ NAPREJ IMENUJE HRVATOR, NAJBOLJI KOMŠIJA!!!

GREGOR B. HANN

KDO PRAVI, DA NE POZNAME KRIVCA. VSE JE HUDIČ VZEL.

N2

MAGIČNI LIK

pripravil: Gregor B. Hann

Vodoravno in navpično:

- (1) Vrsta orientalske hrane, ki je razširjena tudi pri nas v Sloveniji,
- (2) vrsta zlatega nakita, ki ga ponavadi nosijo mlada dekleta, zadnje čase pa tudi fantje,
- (3) naziv hotela v Radencih,
- (4) enojka v dvojini,
- (5) zdravilo proti malariji.

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjen magični lik pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, Tlakovanke (zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadglasov), stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« - izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja ter zgoščenko Ulični žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Antonija Vojvoda, Helena Kozorog, Stanislav Koren, Zinka Kunstelj, Martin Kušter in Marta Kenda iz Ljubljane, Marija Zajc iz Sodražice in Jože Galin iz Tržiča.

© JANNE
KARLSSON

PRVI(Č):

Poljub
Seks
Droga
Zapor
Na cesti
Postal starš
V tujini
Vozil avto

1

PRVI(Č)...